Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4 సంచిక 25 | నెల్లూరు - 30-8-35 - శుక్రవారము | సం॥ చందా 4-0-0.

వ్యాఖ్యలు, విమర్శలు.

ఇప్పటికైనా మేలుకొంటారా!

"హిందూ ముసల్మాను వైషమ్యములు తీవ్రముగా లేకుంటే, ఇండియా ఆక్టులోని సంరక్షణలు చాలవరకు సమసిపోతవి" ఈ వైషమ్యములే దేశానికి అనర్ధదాయకము లైనవి అన్నారు అసెంబ్లీ అధ్యక్షులు అబ్దుల్ రహీంగారు భారతీయులంతా ఏకగ్రీవముగా ఒకే కాంగ్రేస్ పతాకం క్రిందికి వస్తే ఒక సంరక్షణలు పోవడమే కాదు గదా, సంపూర్ణ స్వరాజ్యమే ఎన్నడో రాకపోయిందా! ఇకనీ సంస్కరణాలన్నీ వుపసంహరించుకొని, ఖడ్గపాలనం స్పష్టంగా ప్రదర్శించి నట్లయితే అప్పుడైన, ముసల్మానులు స్వార్ధాలు వదలి హిందూ సోదరులతో కలుస్తారేమో.

* * *

బహిరంగ రహస్యము!!

మసోలినీకి ఎక్కడి నుండీ వచ్చిందో ఈకోతిపట్టు. కాలక్రమంగాగాని రహస్యాలు బయలుపడవు. సూయజ్ కాలువను బ్రిటిషువారు మూసివేస్తే చూడు నాదెబ్బ అంటున్నాడు ఇటాలియను యుద్ధ దేవత. ప్రపంచంలో పెద్దలంతా లోకాన్ని రహస్యంగా 1907 లో వంచకం చేసుకున్నారనిన్నీ, అంతర్జాతీయ సమాధానపత్రంలో యుద్ధకాలంలో సూయజు కాలువను తటస్థముగా నుంచేలాగున అభిప్రాయ పడ్డట్టున్ను తేలుచూవుంది. 1907 వంచకం 1912 ధృవపరుస్తూ అబిసీనియాను భుజించే హక్కును ఇటలీకి నాడే సమర్పించుకొన్నారట. ఐరోపా మహాసంగ్రామంవల్ల, కమాలు పాచ్చాకత్తి పటుత్వంవల్ల, జర్మనీ, రష్యాలు తమ స్వత్వాలు కోల్పోయినా, ఇతర రాజ్యాలకు తమ తమ భాగాలు దక్కుతునే ఉన్నవి. ఇటలీ తన హక్కును చలాయించడానికి కంకణము కట్టుకుంటే ఇతరులు ఏలాగా ఆక్షేపిస్తారో! ఇదే కాబోలు మసోలినీగారి బడాయీలకంతటికీ మూలసూత్రం!!

* * *

మద్రాసు పరిస్థితులువేరు

మద్రాసును వదలిపెట్టితే, దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలనుంచి, కాంగ్రెసు వారు ఎన్నికలలో పాల్గొని, అన్ని సభ్యత్వాలను ఆక్రమించుకొన వలయునని అభిప్రాయపడుచూ, అధికార పదవులను నిరసించుచూ, వున్నట్లు తేలుతూవుంది. మద్రాసులో, మరి ఆంధ్రదేశంలో అధికార స్వీకరణవాదులు తక్కువగానే కనుపిస్తూవున్నారు. మద్రాసునగరం, దక్షిణంలో అధికారస్వీకరణమే మేలంటారు. ఇందుకు స్థానికపరిస్థితులే కారణంగాని, కాంగ్రెసు మహాసభవారి దేశీయాభ్యుదయ సూత్రాలుకావు. దొరతనంవారికి శాసట యనే నామమున దేశానికి మరపురాని అనలాన్ని తెచ్చిపెట్టి, చుట్టి కాల్చే క్రిములను విధ్వంసం చెయ్యనిదీ, శాంతముగా ఒకమార్గమును పట్టుట సాధ్యంకాదు. అ॥భా॥కాం॥సం॥వారు యీ తరుణంలో మద్రాసు నగరమునందు సమావేశంగా నుండడం శుభచిహ్నమే. స్థానిక పరిస్థితులు కాంగ్రెసు అధికారులకు కరతలామలకములు కాగలవు అఖిల ప్రాంత్యములందును కాంగ్రెసు మహాసభవారు ఉద్యోగ నిరసనమును బలపరుస్తూ, మద్రాసు రాజధానికి మాత్రము ప్రాంత్యస్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించినట్లయితే చిక్కులు చాలవరకూ వదలగలవు అప్పుడే కాంగ్రెసువారు అధికార నిర్వహణం కడు మెలకువతో చేయగలరు!

* * *

వావీలేదు, వరుసాలేదూ!

గ్రామ పునర్నిర్మాణము కొరకు వంగరాష్ట్రమునకు ప్రసాదింపబడిన 16 లక్షల రూపాయీలు ఆప్రాంత్యాధికారులచేతులలో పడరానిపాట్లు పడుతూ వున్నవి. మన రాజధాని వలెగాక సదరు ద్రవ్యవినియోగానికి కౌన్సిలువారి అభిప్రాయాన్ని దొరతనము వారాసించుట శుభసూచకమని పొరవడితిరి. శాసన సభాభిప్రాయము గైకొనకముందే యీ సొమ్మంతా వివిధ ప్రాంతాలకు పంచిపెట్టబడి పనులుకూడా జరుగుతూవున్నది కౌన్సిలులో చర్చలు జరిగేతరుణంలో పైగా, గ్రామ నిర్మాణమునకుగా ప్రత్యేకింపబడిన సొమ్మును మిద్నపూరులో [illegible]జకీయ ప్రచారానికిగా వినియోగపరచడం. ఈతమాషాలంతా చూస్తే, వంగ దొరతనం వారికి ప్రజల అభిప్రాయాల మీద ఎంత గౌరవం ఉందో, ఇండియా దొరతనం మీద కూడా అంతే. నిరసన భావం అంకురిస్తే, దానికి వావివరుసలు కూడానా!

* * *

నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుంది

సేలం క్యాథలిక్కులు క్రైస్తవ మతమున కన్యలను చేర్చు విషయము లోకప్రసిద్ధమయినది. మద్రాసు కౌన్సిల్లో చర్చింపబడి, తుదకీవిషయమును ప్రచురించిన పత్రికకు ఈలాటిపనులు యోచన లేకుండా చేయరాదని మందలించారు. క్యాథలిక్కులయిన పన్నీరు శెల్వంగారు మాత్రము క్యాథలిక్కుల ఆదర్శాలకు ఆచారాలకు చాలా తేడా వుంది అని. హోంమెంబరుగారు గ్రహించినట్లయితే స్వారస్యంగానే వుంటుంది. లాభంచూపకుంటే ఎంతమంది హైందవులు క్రైస్తవులు కాబోయినారో, వర్ణాలవారీగానూ, నాగరకతనుబట్టి గమనిస్తే బాగుంటుంది. మత రహస్యాలన్నింటిని మధించి, మంధించి, హైందవ తత్వాన్ని పీల్చి రసహీనమైందని ఎరిగి కాబోలు, నిమ్న జాతులు, నిరక్షరులు, క్రైస్తవమతం స్వీకరించడం. జవాబు చెప్పినా సబబుగా వుండాలి.

* * *

ఎవ్వరిది?

ఇండియా దొరతనాన్ని నడిపే అధికార వర్గంవారు (బ్యూరాక్రసీ) జాతీయోద్యమాన్ని గడ్డకట్టకుండా చేయడానికి, భేదభావాలు కల్పిస్తారని ప్రతీతి. హిందూ ముసల్మాను వైమనస్యాలకొరకు ముసల్మాను విజృంభణము, దక్షిణాత్య హిందువులను చీలదీయడానికి అబ్రాహ్మణోద్యమము, ఇలాటివి సేవ దీస్తున్నారని అంటారు.

[illegible]లను గమనించండి వారే [illegible] బడుతూవుంది. అస్పృశ్యతా నివారణోద్యమంరావడంతో సనాతనోద్యమము, రైతు వుద్యమంతోపాటు ధనికులు దొరతనాన్ని ఆశ్రయించడం, సంస్థానాధీశులు జాతీయతకు విముఖులు కావడం ప్రారంభమయింది. కూలీల ఉద్యమంతోటి, పెట్టుబడిదార్ల ఉద్యమం ఈలాంటి ఉద్యమాలు వేనకువేలు బయలుదేరడం సామాన్యమయింది.

యిట్టి ఉద్యమాలు బయలుదేరడం దేశంలో నూతన చైతన్య సూచనలు అంటారు మన పెద్దలు. చైతన్యము నూతనమైనా, ప్రాచీనమైనా, శాశ్వతముగా కాపురంచేయడం సంకల్పించిన అధికార వర్గంవారికి యీలాటి ఉద్యమాలు తమ ప్రాపు లేకుండానే, తల యెత్తడంలాభకరమే. దేశదృష్టి కేంద్రీకరింపకుండడం, వారి కర్తవ్యము అయితే, నాయకులు తమ ధర్మము అని, వాదిస్తారు.

ఇంగ్లీషుమాటకు పైసా జరిమానా.

అలహాబాదులో ఒక హిందూస్థానీ సాహిత్య సంఘమువారు తమ సభ్యులలో యెవరైనా సంఘసభలో హిందూస్తానీలో ఇంగ్లీషుకలిపి మాట్లాడితే ఇంగ్లీషుమాట 2కి పైసాచొప్పున జరిమానా నివ్వవలసి ఉంటుందని తీర్మానించిరి. యీతీర్మానము ఇంగ్లీషుచదువున్న! తెలుగువారి యిండ్లలో ప్రవేశపెడితే ఎంతసొమ్మయినా వసూలౌతుంది.

కందుకూరు తాలూకా పరిస్థితులు

పంచాయతీల విలేఖరి.

	గ్రామాలు	ఇండ్లు	మొత్తం జనసంఖ్య	స్త్రీలు	పురుషులు	బ్రాహ్మణులు	మహమ్మదీయులు	క్రైస్తవులు	ఆదిమాంధ్ర కర్ణా నిమ్నజాతులు	ఇతరులు
గవర్నమెంటు	89	26921	180007	87618	88352					
జమీందారీ ఇనాములు.	97	9342	45968							
మొత్తం.	186	36268	175970	87618	88352	4875	8522	8695	28438	158745

నోటు:—

ఈపైలెఖనుబట్టిచూస్తే జమీందారీల ప్రజల దుర్గతిబోధపడుతుంది. 89 గవర్నమెంటుగ్రామాలలో 27 వేలయిండ్లు 1 లక్ష 80 వేల జనసంఖ్య ఉంటే, 97 జమీందారీగ్రామాలలో 9½ వేలు యిండ్లు, 46 వేలప్రజలుఉన్నారు. మాచారా దామాషాహిచూస్తే ఇండ్లు జనసంఖ్య 8 వంతులు జమీందారీలలో తగ్గిపోయిందన్నమాట. జమీన్దారీయేరియాలో గ్రామాలపేరులేకుండా నశించిన గ్రామాలెన్నో ఉన్నాయి. పైలెక్కలను గమనిస్తే జమీందారీలనుండి రైతులువెళ్లి గవర్నమెంటు గ్రామాలలో చేరియుండవలె లేదా నశించియుండవలె. ఈలెక్కల పరిశీలించినప్పుడైనా జమీందారీలుండాలెనా వద్దా? అనే ప్రశ్నకు సమాధానం దొరక్కపోదు.

క్రైస్తవులసంఖ్య ఈతాలూకాలో 8½ వేలు. కనిగిరిలో 16½ వేలు. [illegible] దినంపెరిగే ఈసంఖ్యను ఏలా అరిక [illegible] ప్యక్షత నే మతులతో, పీఠాధిపతులైనా ఈరాబోయే ముప్ఫైసంవత్సరాల్లో హిందూమతం యూరూపేరు లేకుండా మాసిపోతుందేమో! ఈక్రైస్తవ స్థాపకుల గారడీలలో.

ఈతాలూకాలో స్త్రీలకంటె పురుషులు 700 జాస్తి. కనిగిరితాలూకాలో పురుషులకంటె స్త్రీలు 3వేలుజాస్తి. కాబట్టి వివాహంకావలసిన స్త్రీలు నిల్చిపోకుండా కోవూరుతాలూకానుండి కొందరు బహుభార్యాప్రియుల్ని తీసుకపోయి ఆ తాలూకాలో బోధచేయించి, ద్వితీయ, తృతీయ వివాహాలు చేసుకొనేట్టు ఏర్పాట్లుచెయ్యాలె. ఇకమీద స్త్రీసంతానం కలుగకుండా పురుషసంతానం కనుటకు, కాలజ్ఞానం, సర్వశాస్త్రం, సుశ్రుతం, మొదలగు గ్రంధాలచదవాలె, స్త్రీ గర్భంధరించిన రెండుమాసంలో ఆయుర్వేదవైద్యులద్వారా పుంసవనం చేయించాలె. ఈరెండు విధాలు 10 సంవత్సరాలు ఆచరించిన స్త్రీపురుష సంఖ్యలు సమానం కాగలవు.

విమాన ప్రమాదము

25 తేది ఉదయము నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరుకు 10 మైళ్లలో నాటుపాలెముఅను గ్రామము వద్ద సికింద్రాబాదునుండి వచ్చుచుండిన విమానం విరిగి పడి విషాదకరమగు ప్రమాదము జరిగెను. విమానములోనుండిన రాజా వి. వి. కృష్ణరావు గారును, మద్రాసు వైమానికక్లబ్ వైమానికుడు ఎవరోటే గారు, ఇంపీరియలుటొబాకో కంపెనీకి చెందిన హెచ్. జే. కార్టరుగార్లు మరణించిరి.

* * *

నెల్లూరులో పిడుగు

28—8—1935 తేదిరాత్రి స్టోన్‌హౌసు పేట ఆంజనేయస్వామిదేవాలయమునకు తూర్పు పెనుబోలు వేమయ్యశెట్టిగారి యింటిగోడమీద పిడుగుపడినది, అపాయములేదు.

* * *

బాలువెంగన్న హత్యకేసు.

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు సభ్యులుగనుండిన బాలువెంగన్నగారి హత్యకేసులో ముద్దాయిలుగనుండిన శ్రీరాములు నిర్దోషియని 26 తేది జిల్లా సెషన్సుజెడ్జిగారిచే తీర్పుచెప్పబడి విడుదల చేయబడెను.

జూదమాడినందుకు 400 అరెస్టులు

తూర్పు బెంగాలు జనపనారసంఘమువారి కార్యాలయమునుండి 26 తేది 400 మందిని జూదమాడినందుకు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి.

పండ్లు కట్టబడును.
డాక్టర్
యం. కె. కోరాగారి
దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆహారమును బాగుగా నములుడు! తీక్షశక్తి పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుము! చెడిన, పూడిన దంతములకు పూర్తిగాగాని విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుము. యౌవనులుగండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.
దంతములసెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము.

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మాసలహాగైకొని చికిత్సపొందుము. చార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా నుండును.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,
చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు ఎల్లకాలము సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కెంపులతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

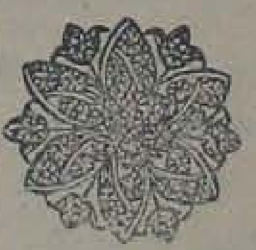
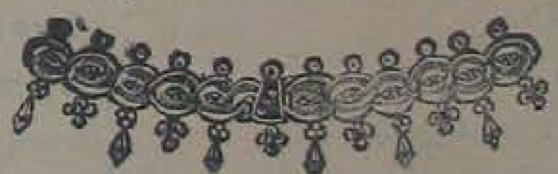

నెల్లూరు పంచాయతీ ఆఫీసరు

తృప్తిగా పని చేయడంలేదు!

(విమర్శకుడు)

రామనాథంగారు సరిగ్గా పనిచేయలేదు, ఈ సాహెబ్ గారు బహుబాగా పనిచేస్తాడని అందరు వీరి గుణగణాల్ని ప్రస్తుతించారు వీరు కూడా బడాయికొట్టారు. మంచిమాటలు చెప్పారు. వచ్చినవారినంతా జోకొట్టారు. వీరి సంభావణలకందరు ముగ్ధులయ్యారు. "శుష్కప్రియాలు శూన్యహస్తాలు" అన్నట్టుంది. సాహెబ్ గారి ప్రవర్తన. జమీందారీలో పంచాయతీలను గురించి ఎంత మొత్తుకొన్నా ఎంత పలవించినా తియ్యటిమాటల్తో చిచ్చికొడతారు. వీరి హయాములో జమీందారీలో 2, 3, కంటె పంచాయతీలు స్థాపించలేదు జమీందారీ గ్రామాల్నుండి అర్జీలువస్తే ఏవో కారణాలుపెట్టి వెనక్కు తిప్పికొట్టుతున్నారు. అధికారులంతా ఈ జిల్లాకు వచ్చేటప్పుడు బహువినయంగా, భయభక్తులతో వస్తారు. కొంచెం పాతుకుంటే మిండ మొగుళ్లవుతారు. ఈజిల్లాను వదిలిపోలేరు.

ఈ జిల్లాకు రెండువందల పంచాయతులున్నవి, ఇద్దరు పంచాయతీ ఆఫీసరులున్నారు. ఇంకా చాలరు అసిస్టెంటులు కావాలంటారు. ఈపంచాయతీ ఆఫీసరు రెడ్లు పనిచెయ్యరు, సాహెబులకావాలంటారు. ఉత్తరార్కాటులో 800 పంచాయతీలున్నవి. గుంటూరులో 600 పంచాయతీలున్నవి. దీన్నిబట్టిచూస్తే ఈ జిల్లాలో పంచాయతీ ఆఫీసర్లు తక్కువగల్ల పని జరగడం లేదనడం శుద్ధఅబద్ధము. ఈ నెల 15 తేది దర్శిడివిజన్ మార్కెల్లకు ఈ పంచాయతీ ఆఫీసరు వెళ్లాడు, వారంరోజులుంటే ఆప్రాంతం ఎన్నో పంచాయతీలు స్థాపించవచ్చు కాని స్థాపించకపోయినా తీరం కోరవలేకుండా వచ్చేటప్పుడు ఏల శ్రమపుచ్చుకోవలె?

ఇకనైనా పంచాయతీ ఆఫీసరు చురుకుగా పంచాయతీలు స్థాపించాలె. బోర్డుమెంబర్లు మీటింగులో కలిపెట్టాలె యీ పల్లెంతా.

నెల్లూరుజిల్లా పంచాయతీల ఎన్నికలు.

6—9—35. పెనుబర్తి, (నెల్లూరు)
7—9—35. సెర్నూరు, (రాపూరు)
9—9—35. పిడూరు, (నెల్లూరు)
12—9—35 చినమాసవూరు, (ఉదయగిరి)
16—9—35 వేగూరుపాడు, (కోవూరు)
18—9—35 కొండముడుచుపాళెం, (కందుకూరు)
26—9—35 కోటితీర్థం, (ఆత్మకూరు)

పైప్రదేశములలో ఆయాతేదులలో యెన్నికలు జరుగుననియు, మరికొన్నిచోట్లగూడ ఎన్నికలు జరుపబడుననియు పంచాయతీఆఫీసరుగారిచే ప్రకటింపబడినటుల తెలియుచున్నది.

వావిళ్ల పంచాయతీ ఎన్నిక

దిక్కు-దివాణాలేదు

వావిళ్ల పంచాయతీఎలెక్షన్ 20 తేదినాడు జరుగవలసియుండెను. జిల్లాపంచాయతీ ఆఫీసరు 15 రోజులుముందు నోటీసిచ్చినను పికిరీలేదు రైతుసభల్కు రెడ్డిగారికీఅనుజ్ఞఉంది గాని పంచాయతీస్థాపనకు లేదుకాబోలు? (ఒక విలేకరి.)

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.
40 సంIIలుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల నూన్పును, వాయుపోటులను బాపును పార్శ్వపు నొప్పుల బాధలను, పోట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల శమించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

నేటి మారెళ్ల తాలూకా

వి. వి. దాస్.

(గతసంచిక తరువాయి.)

యీచెరువు క్రిందకూడ 500 యకరములు సాగుకలదు. రైతులు మెట్టపొలములలో జొన్నలవరిగా మైర్లు పండించుకొని యెట్లో జీవనము చేయుచున్నారు. గుంటుపల్లె గ్రామములో చెరువుతెగిపోయి 10 లేక 12 సంవత్సరములైనది. 10 సంవత్సరములనాడు రైతులు రు 1200 వ్యయపరచి పూరికి సమీపమునందు యేరునుండి కాలువ నొకదానిని త్రవ్వియున్నారు. కాని వీరలగువారు యేటికొడ్డును ఆనకట్ట నిర్మించుకొనజాలక జమీందారు సహాయము నపేక్షించిరి. జమీందారు తొలుత దానిని వృద్ధిచేయవలయునని శాసించిరి. కాని తిరిగి ఎలెక్షను సమయములో రైతులు స్వయముగా కనిగిరి మకాంలో మనవిజేసికొనగా ఆనకట్ట నిర్మించుకొనుటకు ఉత్తర్వును జారీజేసిదనిరి. యిప్పటికి సుమారు వేరకముల ఎట్టిపేట్లు జేసినారు. ఆయకట్టు తేల్చినారు. కాని పనియేమో జరుగలేదు. చెరువుకు తెగిపోయినచోటు మరమ్మతు చేయించలేదు. పంటలు పండక గ్రామవాసులనుభవించుచుంటి బాధలు వర్ణనాతీతము. యివ్విధమైన పరిపాలన యింక యెంతకాలము జరుగునో రైతు లూహింపజాలకున్నారు. ఇట్లు తాలూకా యెల్లెడలను రైతులు గోడుపడుచున్నారని చెప్పుట నాకు విచారముగానున్నది. శ్రీ గవర్న మెంటువారి సంపూర్ణకటాక్ష వీక్షణములు రైతులమీద శాసనసభా ఎన్నికల రూపమునైనా త్వరలో ప్రసరింపజేసిన యెడల కొన్నిచెరువులైన బాగుపడునేమోయని రైతులోక మెదురుచూచుచున్నది.

5. కంచెలు - ఫారెస్టులు:—

యీతాలూకాయందు కంచెలు విరివిగాయున్నవి. సాగులాయఖు, నాలాయఖు బంజరు భూములు అనగా అనాధీనపు భూములయందు పశువుల మేపుకొనుటకుగాను శ్రీవారు పచ్చికను ప్రతిసంవత్సరము వేలము వేయించెదరు; అనాదిగా ప్రతి గ్రామమునకు కంచె మొత్తమును నిర్ణయించి యున్నారు. కంచలు విలియా పరచునప్పుడు శ్రీరాజాగారి ఉద్యోగస్తులు రైతులోకమును వుసిగొల్పి మైపాటులు వచ్చునట్లు చేయుదురు. వర్షములులేక పచ్చిక సరిగా పడనికాలము నందుకూడా నిర్ణయమై యుండిన మొత్తమునకే రైతులు కంచెను తీసికొనవలయును, సకాలవర్షములు లేనిసంవత్సరమందు రైతులు కంచెవల్ల నష్టము వాటిల్లుచున్నదనియు, తగ్గించి యివ్వవలసినదనియు మొఱపెట్టుకొన్నను అధికారులు చెవిచెవినిబెట్టి నిర్ణయింపబడిన మొత్తమునకే తీసికొనుటకుగాను వారినెన్నియో కష్టముల పాలుజేసెదరు. పశువులను కంచెకు పోనివ్వకుండా ఆటంకపరచి దొడ్డికితోలుదురని బెదరించి గోడాడించుదురు. యీకష్టములు పడజాలక రైతులు కంచెలు నిర్ణయపు మొత్తమునకే తీయుదురు. తగ్గింపకూడదని శ్రీవారి ఉత్తర్వులేకపోయినను తహశీల్దారుడు, నిర్ణయమొత్తమునకు విలియా పరచకపోయిన అసమర్థుడని పేరుబెట్టి ఊడబెరుకుదురను భయముతో రైతుల పీకెల నొక్కుట పరిపాటియైనది. మరియును కంచె విలియా మొత్తమునందు ల్యాండుసెస్సు, మేకల పుల్లరి, ఇజారుకంటాక్టు మొదలుగాగల సెస్సులుకూడ చేర్పబడుచున్నవి. ఇది కేవలము చట్టవిరుద్ధమైన సంగతిఅయ్యు అధికారులు నోరువాయిలేని రైతావళి దగ్గర వసూలుచేయుట మాత్ర నిరంకుశముగా తోచును. ప్రతి గ్రామమునందును కంచెల విలయాకాలమందు అధికారులకు కట్నములుగూడా చెల్లించవలసిన ఆచారమున్నట్లు నాకు తెలియుచున్నది. ఈదురాచారములన్నింటికిని మూలకారణము లేకపోలేదు! యెస్టేటు ఉద్యోగస్తులకు చాలా స్వల్పవేతనములగుటవల్ల, సంసారముల నిర్వహింపజాలకపోవుటయు, అదియు వారికి 6 మాసముల కొకతూరిగూడ సరిగా అందకపోవుటచేతను వారు గ్రాసములమీదపడి రైతులను కొల్లగొట్టుచున్నారు. పరిపాలనా లోపమేగాని వేరొండులేదు. "కంచెయే, చేనుమేసిన, కాపుయేమిచేయగలడ"న్నట్లు " శ్రీవారి పరిపాలన యిట్లుండ బీదరైతేమి చేయగలడు?

ఫారెస్టులనుగురించి యీతాలూకాయందు యితర తాలూకాలలో కంటె యెక్కువ విశేషములులేవు. వెంకటగిరితాలూకా యందువలె షికారికంచెలులేవు. అడవి మృగములను చంపరాదను నద్దండ శాసనములును లేవు. రైతు ఎన్నిదండుగలు యెస్టేటుకు, వారివుద్యోగులకు సమర్పించికొనుచుండినను, అడవిలోనుండి పర్మిషను పొందనిది తీసుకొనిరాకూడదు. అధికారులకును రైతులకును సామరస్యములేకపోయిననే తప్ప ఫారెస్టువల్ల రైతుకంత కష్టములులేవు. విరోధిగా యుండినరైతు యేరుకు యెండుకట్టెలు తెచ్చుకొనినను పచ్చి కట్టెలు తెచ్చుకొనినాడని వానిమీద పోలీసుకేసుపెట్టి పావలాకుగాను 50 రూప్యములవరకు వ్యయపరచుచుందురు.

ఈతతాళ్లు:—

రైతు పట్టాభూములలోనుండు తాళ్లు యీతలు మొదలగు చెట్లయందు శ్రీవారిచ్చునట్టి పట్టాలలో 1908 తరువాత రైతు ఫలసాయమునందు హక్కుకలదని యున్నను, వారు తమ స్వంతహక్కుల క్రిందనే వాటిని బెల్లము వంటకును, కల్లుగీతకును యిజారాలకు యిచ్చుకొనిపోవుచున్నారు. రైతు తాను స్వయముగా గుత్తయిచ్చుకొనుటకు హక్కులేదని ధృఢీకరించి యిట్లుచేయుచున్నారు. యిది నిర్దుష్టముచేసుకొనుటకు వారిలో తెలివి లేనందువలనను ఉన్నను ధైర్యములేనందునను పోయిన హక్కులు పొందజాలని స్థితియందున్నారు.

రైతులయొక్క పట్టాభూములలోనుండు చెట్లు వగైరాలకు రైతుకు 1908 కు పూర్వపు విగానుండిన హక్కులేదు. అందువల్ల రైతులు తమ స్వాధీనములోనుండు వాటికెల్లను రాజాకు క్రయము చెల్లించి హక్కును పొందవలసియున్నది. విరోధిగా యుండినట్లు క్రయము చెల్లింపబడియున్న యొకచెట్టును నరికినయెడల వాడు చెల్లింపలేదనియు, అపరాధముగా ఘన కుంటడుగు 2-0-0 చొప్పున అయిన మొత్తపు అకుశుల క్రయము కట్టవలసినదనియు లేనియెడల దావా జరిపించెదమని వానివల్ల వసూలు పరచెదరు. కావున రైతాధీనములోయున్న చెట్లకు రైతుకు న్యాయముగ హక్కుండి యున్నను, విద్యావిహీనులగు రైతులు అధికారుల యొక్క దౌర్జన్యమునకు గురియగుచున్నారు.

6. దరఖాస్తు - యిస్తిఫాలు:—

రైతు యేకేని యొకపొలము పట్టాకు కావలయునని కోరి దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన యెడల అది యేమైనసంగతి నాను వందల సంవత్సరములకు కూడ తెలిసికొనజాలడు. దరఖాస్తు హుజూరు నందు మంజూరై వచ్చినగదా తనకు తెలియుట. దరఖాస్తు విచారణచేసెదు. త్వరగా రైతు పట్టాకు తెచ్చుకొనవలయునని కుతూహలము పడినయెడల క్రింది అధికారుల దగ్గరనుండి పెద్ద ఆఫీసులవరకు సోపానముల నిర్మించుకొని కష్టములో యెక్కినను యేనాలునైజేండ్లకొగాని తనకు పట్టారాదు. ఇప్పటి పరిపాలనా కాలమంతయు శిస్తు వసూళ్లయందు నిండి నిబిడీకృతమై యున్నది. ఇంక యిస్తిఫాలను గురించి విచారింతము. దీని చరిత్ర చాలా వింతగాయున్నది. దస్త్యాజేకములో గొర్రెకృషి సలిపినట్లు పట్టుదలతో పనిచేసినను, రైతు యిస్తిఫా యిచ్చి వదలుకున్న భూమి దిట్టమునుండి తొలగింపబడుట సందేహమే. యిస్తిఫాలు ఆమోదింపబడిన యెడల గ్రామ మ:డ:పు:స్లు తగ్గును మరి సంస్థానంవారి ఖర్చులు భూడ్చేదెట్లో! యెన్నిరీతా చెరువులు మరమ్మతులు లేకయు, తోటభూములకు భావులయందు నీరు లేకయు, కొంతకాలము క్రిందట యున్నతదశయందుండిన సంసారములు విచ్ఛిన్నమయ్యెండి యెక్కువ తరము లనుభవింపజాలకయు రైతులు భూములకు యిస్తిఫానిచ్చుచుందురు. వాటికతియేమి! యిస్తిఫా మంజూరుచేయరు; చేసినను సక్రమ పద్ధతిన కరణము వరకు తెలియబరచినగదా జమాబంది కాలములో దిట్టమునుండి తొలగించుట! జమాబంది జరిగి యీతాలూకాయందు సుమారు 12 సం॥ లయినది. యింక పాతకుశే పూహింపవచ్చు న్యాయపరిపాలనా క్రమము. రైతు శిస్తు చెల్లింపజాలని స్థితియందుండి ములుం సాగు తోటభూమినో లేక నిరాధారమైన మాగాణి బంజరుభూమినో యిస్తిఫా యిచ్చినపుడు, దివాను ఆఫీసువారు తహశీల్దారుకు తనిఖీ విచారణల నిమిత్తము పంపుదురు. వారు న్యాయము చేయదలచి భూములు సాగుటలేదని వ్రాసినయెడల లంచములు పుచ్చుకొని మంజూరుకు సిఫారసు చేయుచున్నారను అపవాదులు కెందుదురు. కావునవీరు యెన్నిసంవత్సరములయినను కాగితమును పెట్టెలలోనుంచి తీయరు. యెంతకాలము లిమిటేషను అగుచుండి! బాకీని దావాకుపంపుట, డిక్రీలు పొందుట, చరాస్తి జప్తీలుతెచ్చి రైతును గోడాడించుట మొదలుగాగల కార్యములు కాకమానవు. మరియు రైతులు తెలివి తేటలు లేనివారగుటచేత అనుభవించవలసిన కష్టములు తప్పవుగా. మరి బావిలో నీరుండక తోటమైన పెట్టుటకు పనికిరానప్పుడు రైతు భూమిని వదలజాలక ములుంరాహిత్ పట్టాకోరుపెడల వాని జన్మంలో అపనిని సాధింపలేడు. కావున రైతు యిడుములు వర్ణనాతీతముగా యున్నవి వెంకటగిరి యెస్టేటులో.

7. సాగుబడి-శిస్తు వసూళ్లు-డిక్రీలు:—

యిచ్చట మెట్టభూములన్నియు నొకతీరుగా లేక కొన్ని లేగడభూములు, మరికొన్ని గరుకు యెర్ర భూములుగా యున్నవని యిదివరకే [illegible]ను. సారవంతమైన లేగటినేలలన్నియు రైతాధీనములో యున్నవి. యెర్రభూములు [illegible] భూములు సాగు లాయఖుగా నుండు అనాధీన భూములనురైతులు శివాయి సాగుచేయుచుందురు. ఒకరైతు యొక్క పొలమును మూడు సంవత్సరములకంటె యెక్కువకాలము సాగుచేయడు. బాఉగు యకరముల విస్తీర్ణముగల నొక సర్వే నెంబరునందు గరుకు ప్రదేశము, వంకలు మొదలగునవిపోను సాగులాయఖుగానుండు భూమి నియమించడు. అటువంటి పొలములలో రైతులు వులవ, జొన్న, ఆరుక మొదలగు పయిరులుజేయు నాచారముగాయున్నది. ఎస్టేటు సర్వే సుమారు 15 సంవత్సరముల క్రిందట జరిగియున్నది. గ్రామ కరణములకు సర్వేచేయు సాధనములగు గొలుసు క్రాస్టాపు నష్టయిలేని కారణము వల్ల సాధారణముగా నతడు సాగుఅయిన నెంబరులో :యే యెకరపు భూమినో తగ్గించి మిగత భూమిని సాగు అయినట్లు వ్రాయును. నిజముగా రైతు సాగుచేసినభూమి స్వల్పముగానే యుండును. మరియు ఉద్యోగస్తుల నిరంకుశత్వ మప్పుడప్పుడు కరణములమీదకూడా సాగింపబడును. వారిదగ్గరనుండి సాగుబడి లెఖలు వగైరాలను తొలగించి యిస్టులగు రివిన్యూ అనుభవశూన్యులకుకూడ యొప్పగించి గ్రామలెఖలు తయారు చేయించెదరు. అట్టితరి క్రొత్తగావచ్చిన వాడు ఒకరుచేసిన పొలము యింకొకరిపేరను, 4 ఎకరములు చేసియున్న 10 యకరములుగను సాగు వ్రాయుటకలదు. యిటువంటి నిరంకుశత్వమువల్ల రైతుకు తీరనికష్టములు జరుగుట పరిపాటియైనది. యీ సంస్థానములో యివ్విధముగా పొలములు సాగుకాబడి, సాగైన విస్తీర్ణమునకంటె హెచ్చు విస్తీర్ణమునకు శిస్తు చార్జీచేయబడి, రైతు తకరరు చేసినను చెవిచెవినిబెట్టి క్రమముగ భూమిని కొలిపించి తకరరు తీర్మానించుటకు బదులు దావాలు జరిపించి రైతులను గగ్గోలు పరచుటకూడ కలదని వినుచున్నాము. యీ తాలూకాయందు జమాబంది జరుగుటయేలేదు. సర్వకాల సర్వావస్థలయందును ఉద్యోగులు శిస్తు వసూళ్లయందే నిమగ్నులైయున్న కతన యిస్తిఫా విచారణసలిపి రైతుపట్టాను దిట్టమునుండి తొలగించుటకు తీరికలేమి రైతుబాకీ పట్టామీద అట్లే నిలచియుండును. లిమిటేషను పోవునప్పుడు దావా జరిగించబడును. రైతు యిస్తిఫా యిచ్చినాడనని చెప్పుకొనిన వినరు. మరియు సకాల వర్షములులేక మెట్టపైర్లుగాని పండని రోజులలో, నీటి సదుపాయములు శిథిలమైన జలాధారములక్రింద రైతులు నిరాధారులుగా యుండిన రోజులలో, ధరాభావమైన రోజులలో, జమీందారు ఉపేక్షయను వృక్షము నాశ్రయించి ఫలప్రదాయకులుగాని రోజులలో పాత బాకీలు దావాలుచేయబడి డిక్రీలు అములు జరుపుచుండ రైతులుపడు శ్రమకు మేరయేలేదు. ఆదను తప్పిన వర్షములచేత, పంటలు నున్నగుటవల్ల శిస్తులు చెల్లించుటకు ఆస్తి పాస్తులనమ్మి కట్టవలచినను, ధరలు పూర్తిగా పడిపోయిన కారణముచే కొనువారులేరు. మరియు భూముల నమ్మెదమన్న విపరీత తరములగుటచే భూములనూటు అసలే తలపెట్టరు. కావున సంసారాంభోనిధి నీదజాలక సేద్యములు వదలి రైతులు కొందరు భూములకు యిస్తిఫాలిచ్చియు మరికొందరు యిళ్ళవేయు, కృష్ణా, గోదావరి మండలములలో కూలినాలి చేసికొని బ్రతుకుటకు పోవుచుండ మరికొందరు బ్రతుకు జీవుడాయని యీగ్నిహోంత రాశిమునుండి బయలుపడి రంగూను కార్పొరేషనులో పాకీపనులు చేసియు వీధులూడ్చియు నా గు కాగులు పూసాగ్నించుకొని సుఖజీవనము చేయుచున్నారు. అచ్చట నా రార్జించి తెచ్చిన విత్తముచే ఎస్టేటువారి పాత బాకీ నుండి విముక్తు చున్నారు.

(సశేషము.)

ప్రచారక విద్యాలయము ఏమి చేయుచున్నది?

జమీందారీ రైతుసమస్య.

(ప్రచురణాధికారి)

జమీందారీరైతు ఉద్యమముయొక్క ప్రాముఖ్యమునుగూర్చియు, జమీందారీపద్ధతి, ఎస్టేటుల్యాండు చట్టముకలన రైతులకుకల్గుచున్న ఆర్థిక రాజకీయ దాస్యమును గూర్చియు, చరిత్రశాస్త్ర ప్రమాణములతోను, అనుభవసిద్ధముగాను తెలిపి జమీందారురైతుల గమ్యమునుగూర్చియు, నేటి ఇబ్బందులనుగూర్చియు, అనగా కనీసపుకోర్కెలు, ఆంధ్రజమీందారీరైతు ఉద్యమమును గూర్చియు, తెలిపి మంగేశ్వరశర్మగారు యీ వారములో ముగించిన పాఠముయొక్క సారాంశము.

ఈస్టిండియాకంపెనీవారి సృష్టి జమీందారీ పద్ధతి, బ్రిటీషుగవర్నమెంటుకు రాజభక్తి చూపించుట, వీరిలోకొందరికి అంతకు పూర్వమున్న సివిల్ క్రిమినల్ హక్కులు మున్నగునవి వదలుకొనుట, అందులకు ప్రతిఫలముగా తమ జమీలలోని భూమిపంటలోని సగభాగము రైతునకువదలి, మిగతా సగభాగములో రెండువంతులు గవర్నమెంటుకు చెందునట్లును, ఒకవంతు గవర్నమెంటు పన్నువసూలుచేసినందుకు జమీందారుకు చెందునట్లును ఏర్పరచిరి. గవర్నమెంటుకు చెందే యీ పేష్కస్ 1802 లో స్థిరముచేసిరి. దీనినే పర్మినెంటు సెటిల్ మెంటు అందురు. ఆ తేదికియుండిన బంజరుభూమి, పొరంబోకులు తమఇష్టమువచ్చినట్లు జమీందారు అనుభవిం… ఆ తేదికి యుండిన ప్రజోపయోగకరములగు సాముదాయిక భూములలో జమీందారుకుఎట్టిభోక్త్యమున్నలేదు. ఈఏర్పాటున "రైతుక్షేమము తనక్షేమముగా జమీందారు" అనునర్థముకాదేకలరు.

పిమ్మట వచ్చినరిగ్యులేషన్లు జమీందార్లకున్ను రైతులకున్ను, ఉండేసంబంధములను స్పష్టపరచుటకు కొంతప్రయత్నముచేసినది. కాని, జమీందారు హక్కులపట్ల జరిగినంత స్పష్టమైన నిర్వచనము రైతులపట్ల నిదిచేయలేదు.

ఆనాడు జమీందారు రైతువద్ద పుచ్చుకొనవలసిన శిస్తునుగూర్చి నిబంధించుచు చట్టములు లేనందున జమీందారులు రైతులను పీడించి శిస్తులు పెంచుచుండిరి.

1865 సం॥రెంటు రికవరీ చట్టము ఇదివరకున్న ఇందునుగూర్చిన శాసనములన్నిటిని ఏకోన్ముఖముగా చేసెనే కాని వేరుగాదు.

1871 సం॥ లో వచ్చిన చొక్కలింగంపిళ్లె కేసులోని తీర్పు జమీందారీరైతులోకమునకు మహావిపత్తును తెచ్చిపెట్టినది. సాంప్రదాయానుభవము లేనివారగుటవలన, జమీందారీరైతును పొలమునుండి జమీందారు తొలగింపవచ్చునని అర్థముగా తీర్పుచెప్పిరి. జమీందారీ నిరంకుశత్వమును ఇదిమరింత పోషించెను. ప్రతిఎస్టేటులోను రైతునుతొలగించెదమని బెదరించి జమీందారులు శిస్తులు మరింత పెంచజొచ్చిరి. వెంటనే ఇట్టి అక్రమములు నివారించుటకై శాసనముండవలెనను అభిప్రాయము అధికారులకుకూడ గోచరించెను. జమీందారుల మెంగ పెంటముగల అధికారవర్గము 1882 మొదలు 1908 వరకును అనేక బిల్లులను శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుచు ఉపసంహరించుకొన జొచ్చిరి. కాని యీసందర్భములోను మదరాసు రివిన్యూ మెంబరైన ఫోర్బ్స్ గారిని రైతుక్షేమమునకై ధర్మబుద్ధితో ఆయనచేసిన కృషిని మరువజాలము. చివరకు 1908 లో ఎస్టేటుల్యాండుఆక్టు అంగీకరించబడినది. కాని ఇప్పటికే జమీందారులు శిస్తులనుహెచ్చించి, ఇంకను అనేకవిధముల తారిహక్కులను బలపరుచుకొని యుండిరి.

ఎస్టేటుల్యాండుచట్టము.

ఈచట్టముకలన రైతునకు అన్నిరకముల భూములలోను సాగుహక్కుస్థిరపరచలేదు. స్వంతశేరీలని, బంజరులని కొన్నిపద్దులక్రింద భూములను జమీందారుని నిరంకుశత్వముక్రింద నుంచినది. ఉన్నశిస్తును 20 సం॥ కొకసారిగాని, అదియైనను తగిన కారణములున్నగాని (అదికూడ కలెక్టరు ఎదుట దావామూలముగానే) జాస్తాచేయకూడదని చట్టమునిర్వచించినది. కాని ఆక్టువచ్చునప్పటికే తడిసి మోపెడైయుండిన శిస్తులనువిమర్శించుటకు చట్టము అధికారము ఇవ్వలేదు. నీటి వనరుల మరమ్మతులు జమీందారుచేయించనప్పుడు రైతులు ముందుగా పెట్టుబడిపెట్టి చేయించుకొనవలెననినది ఈచట్టము. ఇది సాధ్యమా? సర్వేసెటిలుమెంటు జరుగుచున్నప్పుడు రైతుయొక్కయు జమీందారులయొక్కయు ప్రతినిధులతో చేయవలెనను నియమము చట్టములో లేదు. రైతులకు అనాదిగా అడవులలో నుండిన సాంప్రదాయికపు హక్కులను యీ చట్టము పొందుపరచినదికాదు. జమీందారులకు జప్తుహక్కులనిచ్చి వారు రైతులను పీడించుటకు మరింత అవకాశమిచ్చినది. పైవిధముగా చట్టముయొక్క చరిత్రను సప్రమాణముగా విమర్శచేసి ప్రస్తుతము వెంకటగిరి మొదలు పర్లాకిమిడి వరకు సంస్థానములలో రు 70 లు మొదలు రు 20 వరకు రేట్లు రైతుల నెట్లు పీడించుచున్నవో ఎస్టేటుల్యాండు చట్టములోని జప్తు మున్నగు హక్కులను జమీందారులు తమరాజకీయాధికార స్థాపనకై రైతులపై ఎట్లు ప్రయోగించుచున్నారో మున్నగు నంశములను అనుభవపూర్వకముగ తెలిపిరి. ఈ చట్టముకలన ఏర్పడిన దావాల వ్యయ ప్రయాసలను గూడ వివరించిరి. పిమ్మట 1928 సం॥ లో ఆంధ్రదేశములో రాష్ట్ర జమీందారీ రైతుసంఘము బయలుదేరుట, వెంకటగిరి మహాసభ యొక్క ప్రాముఖ్యము, పిమ్మట ఏలూరి మహాసభలో జమీందారీ రైతుల కనీసపు కోర్కెల తీర్మానము అంగీకరింప బడుట, జమీందారీ రైతుల ఆర్థిక విచారణ సంఘము వారి రిపోర్టు, అటుపిమ్మట 1934 సం॥ రం॥ విశాఖపట్టణం అవసరమహాసభలో నూతన నిబంధనావళి అంగీకరింపబడుట, రాష్ట్రసంఘముక్రింద బయలుదేరిన శాఖోపసంఘములు, జమీన్ రైతు పత్రిక చేయుచున్న అఖండరయితుసేవ మున్నగు అంశములను తెలిపి యీ జమీందారీరయితు ఉద్యమము ఎట్లభివృద్ధి గాంచుచున్నది తెల్పిరి.

పిమ్మట రైతుఉద్యమముయొక్క గమ్యము ప్రభుత్వచర్యవలన జమీందారీపద్ధతిని రద్దుచేయుటయనియు, యీలోపుగా రాష్ట్రసంఘమువారి కనీసపుకోర్కెల తీర్మానమును అనుసరించి యెస్టేటుల్యాండు ఆక్టు సవరించబడవలెననియు, అంతవరకును రయితుయొక్క దుర్భరార్థికస్థితి చక్కబడదనియుచెప్పిరి. 1931 లో వచ్చిన ఎ. ల్యా. చ. సవరణనుగూర్చి తెలుపుచు లంకల విషయములో రయితుల హక్కులను కొంచెము బలపరచుట, నీటివనరుల మరమ్మతు సందర్భములో జమీందారు చేయించనప్పుడు రయితులు పెట్టినపెట్టుబడి ఓ కే సారి గవర్నమెంటువారు ల్యాండు రివిన్యూఅరియరు క్రిందరయితునకు రాబట్టి పెట్టుట శిస్తుతగ్గింపు హెచ్చింపు దావాలలో స్టాంపుడ్యూటీ తక్కువచేసి పిటీషనే చాలనుట, అనుస్వల్ప సవరణలుతప్ప అందుచు లేమియు లేవనిరి. నీటివనరుల మరమ్మతు పిటీషనులో రు 200 లు ధరవతు కట్టవలెనని నూతనముగా పెట్టిరి. దీనివలన యీ సవరణలార్థము రయితుల కుండదనిరి.

ఈరైతులకింత ప్రాముఖ్యమేల కలిగినది?

జమీందారులు మనకు శత్రువులుకారు. రైతులు మిత్రులునుకారు. దేశముయొక్క ఆహారోత్పత్తికి మూలకారణమైన రైతాంగముయొక్క క్షేమముపైననే జాతియొక్క క్షేమ మాధారపడియున్నది. ఈ దృష్టిలోనే మన మీసమస్యను వీక్షించవలెను. జమీందారులుకూడ ఇట్టి వీక్షణ చేసినవారు నవవిధానము దేశక్షేమదృష్టిలో మార్చుకొనవలసిన అవసరముగలదని తెలుసుకొనగలరు. ఇట్టిజాతీయాహారోత్పత్తి కారుల లో నూటికి 47 వం॥ యీ జమీందారీలలో కలరు. వీరి ఆర్థికస్థితి, వీరి రాజకీయపు హక్కులు బాగుపడనంతకాలము వీరిలో విజ్ఞానాభి వృద్ధియు, సంఘశక్తియు వృద్ధిబొందుట కవకాశము లేనంతకాలము స్వరాజ్యమను శబ్దమున కర్థముకలదా? రాబోవు విధానము ప్రకారము మూడుకోట్లమంది ఓటరులు ఉండెదరు. ఇందులో సగమైనను అధమము జమీందారీలలో నుండెదరు. ఇంత ప్రాముఖ్యముగల యీ జమీందారీ రైతుకోటుల ఆర్థిక రాజకీయాభివృద్ధికై పాటుపడుటకంటె ఉత్తమ ధర్మమేమికలదు.

లకోటా ప్రశ్నలు.

ప్రత్యక్ష నిదర్శనం.

మీ సీళ్ల కవరులోని అయిదు ప్రశ్నలకు ఫలితములు దేవీ మహిమచే వ్రాసి సీల్లకవరు సహా పంపుటకు రు 1-5-0. సం॥ ఫలితం నెలలవారీ రు1-8-0. గ్రహపీడా నివారణయంత్రం రు 8-5-0

శ్రీ సరస్వతీ జోతిషాలయం.

నేమాని సోమేశంశర్మ దేవాలయంవీధి,

కాకినాడ

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 1007/34

O. S. No. 824 of33

అప్పలశెట్టి వీర్రయ్యశెట్టి — …

ఎదిరి లు

వల్లేటి వెంకటస్వామి నాయుడు — ప్రతివాది

యీ నెంబరు ప్రతివాదిక్కి యీ నెంబర్ను జారీ కావలసిన యాలంనోటీసును యెన్ని పర్యాయములు పంపినను జారిచేసుకొనక కాలయాపన చేయుచూ యున్నాడు. అతను హాజరయి ఆక్షేపణ తెల్పుకొనుటకు 11-9-35 తేదికి వాయిదా వేసినారు కాబట్టి ఆరోజుకు యీకోర్టుకు హాజరయి ఆక్షేపణ తెల్పుకొనవలెను. లేనియెడల అతని పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని యిందు మూలకముగా తెలియ చేయడమైనది.

నెల్లూరు 24—9—35. } యం. వి. సుబ్బరావు, డిక్రీ హోల్డరు అడ్వొకేటు.

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాతకమున్నా—లేకున్నా—"ప్రశ్న" యని వ్రాసి, టైము తేది వ్రాయండు. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న జవాబులు రు. 1. సం॥ ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 3, శ్రీ మేధా అస్త్రలాలకర్సీకు. కొత్తగ్రహారం, కాపీ బుగ్గ పోస్టు. (గంజాం)

ఉచితచికిత్స

స్త్రీవ్యాధులకు—గనేరియాకు

స్త్రీ వ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు, వానివలనగలిగిన కీళ్ళనొప్పులు గండమాలాదులకుపదిసంవత్సరములకు అనుభవముపై చికిత్స వ్యాధి ఎంత తీవ్రముగనున్ననుసరే.

పంతంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ,

అత్తితోట నెల్లూరు.

నేషనల్ ఇండియా లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,

5 సెప్టంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)

12 మిషన్ రో, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాస్వంత జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6249 యల్. బి పూర్తి కాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము అతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగా నున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000 లు చెక్కు నాకు చేరినది. నాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొను చున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతసముగ నున్నది.

ఇట్లు,

(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు, బెసంటురోడ్డు, బెజవాడ.

1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.

యం. రామారావు, ఆర్గనైజరు, అత్తితోట అగ్రహారం, నెల్లూరు

టి. వి. రాఘవయ్య, సెక్రటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశీ సంస్థానములుచేరి)

334, తంబుచెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు,

కాంగ్రెసు - రైతులు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

I

రైతువారీ రైతులు.

రైత్వారీరైతులు దుర్భరమైన దుస్థితిలో వున్నారు. శిస్తుమీద వడ్డీబాధ యెక్కువైపోతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయల విలువగల భూములను అమ్మి వేయుచున్నది. గుంటూరు, కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాల వంటి చోట్లలో పొలాలు బీడుపడుచున్నవి. గోదావరి, కృష్ణా, మలబారు ప్రాంతములు లేవక పోవడం ఎంతైనా కష్టమే! ఈ భారాన్ని తొలగిస్తామంటారు మన కాంగ్రెసు పెత్తందారులు, వారు తరచుగా చెప్పుతున్నారు. ఎప్పటినుండి చెప్తూవచ్చారు? జమీందారీ పద్ధతిని తొలగించరట. ఆ గాంధీ మహాత్ములు, ఈ రాజగోపాలాచారి, ప్రకాశం, సత్యమూర్తిగార్లు జమీందారుల జోలికి పోకూడదంటారు. ఐతే ప్రభుత్వానికి చేతులెత్తి చెప్పుకుంటూపోగా మిగిలిన 180 లక్షల రూపాయలు జమీందారులకు ప్రతి సంవత్సరం ధారపోసి, రైతులమీదనున్న శిస్తు మోతను యెట్లు తొలగించగలరు?

భూమిశిస్తు

కరాచీ కాంగ్రెసు ప్రణాళిక ప్రకారం భూమిశిస్తు చాలావరకు తగ్గిస్తామంటారు కాంగ్రెసు పెత్తందార్లుకూడా! తగ్గించితే, దర్బారు ఖర్చు యెట్లా నడుస్తుంది వీరికి ప్రభుత్వాన్ని నడపడానికి? వుద్యోగస్థుల జీతాలు తగ్గించడానికి వీల్లేదంటున్నది క్రొత్తశాసనం. వున్న డిపార్టుమెంటులే కాక, క్రొత్తవాటిని పెట్టుదామంటున్నారు కాంగ్రెసు పెత్తందారులు. ఐతే దర్బారు? ఆ కోటి రూపాయలైనను? వాటిని తాకగూడదుగా?

ఋణభారం

రైతుల ఋణభారం మితిమీరిపోతున్నది. రైతుబిడ్డ శ్రీ ఎన్. జి. రంగా నాయకుడుగారే చెప్పారు దాపురించిన వల్లంగా. 120 కోట్లవరకున్నదట మన రాష్ట్రంలోనే! చాన్నిరకములు తీర్చలేదన్న సంగతి అందరెరింగినదే! న్యాయంగా చూస్తే, ధరలమందాన్నిబట్టి దానిభారం యినుమడించింది. కనుక మున్ముందుగా, దాన్ని సగానికి కోసివేయాలని, వొప్పుకొందురా మన కాంగ్రెసు పెత్తందారులు? వారు నమ్మకము లేదు. శ్రీ స్వామి వెంకటాచలంచెట్టిగారిని అలక్ష్యపరచి, సాహుకారుల లెక్కించక, రైతులనే తమ దృష్టియందుంచుకొనగలరా యిప్పటి కాంగ్రెసు నాయకులు? చెప్పలేము, మా కొద్దు యీ సాహుకారుల పెత్తనం" అనవద్దంటున్నారు. అలాంటప్పుడు రైతుల రక్షించడానికై పూనుకొంటారుగనుక మన కాంగ్రెసు నాయకులు ప్రభుత్వంచేత యీ అప్పులన్నీ తీర్పించెదరా? అటులగునో, ప్రభుత్వానికి దర్బారు. అటు ఇటు గాక మధ్యస్థంగా కొంతవరకు మాత్రం, ఋణభారాన్ని తగ్గిస్తారా? ఎంతవరకు? అదియైన బహిరంగంగా చెప్పగలరా?

ధాన్యాల ధరలు.

ధాన్యాల ధరల లేపుటకుగాను, మధ్యవర్తులైన వర్తకుల లాభాలను తగ్గించుటకుగాను, ప్రభుత్వంచేతనే, సహకార సంఘముల ద్వారా జేర్చ రచుటకు పెత్తందారు లంగీకరింతురా? సాహుకారులు, తమ వ్యాపారాభివృద్ధికి ఆటంకం కల్గిస్తున్నారని యెదిరించితే, వారికి లొంగకుందురా? మన కాంగ్రెసు పెత్తందారులకు, సాహుకారుల అభివృద్ధి అభిలషణీయమేకదా? అగునో, రైతాంగాభివృద్ధి కల్గుటయెట్లు? రైతాంగ వ్యవహారములకు ఆటంకము గానంతవరకు సాహుకారులకు ప్రోత్సాహము కల్గింతుమనియే వారు చెప్పరది? అట్లయిన ఆమాట వారు సెలవియ్యకలేదు మరి. కాదు, ఏమైనసరే, మేము మన కాంగ్రెసునకు పెత్తనం సంపాదించ తలచినాము మా పెత్తనంక్రింద తప్పక రైతులస్థితి యిప్పటికంటె యెన్నోరెట్లు బాగుండగలదని వారి అభిప్రాయంగావుండును. గనుక కాంగ్రెసునే బలపరచుట ధర్మమని మన పెత్తందారులు మన రైతులను ప్రోత్సహిస్తున్నారు కాని అటు జమీందారులను, ఇటు సాహుకారులను మంచిగావుండి, మధ్య మనకు మేలు చేయగల సహాయం రాలాకొద్ది యన్న సంగతి రైతులందరు తెలుసుకొనగలరు.

రైతుల అధికారం.

తదితరులందరికంటె హెచ్చు వోట్లు అధికారం, శక్తిగల రైతులే యింతచాలగా, మలకు నగా వీరి కొంగలింతలోనికి చేరుట? సాహుకారులు, జమీందారులకోసరం యింత తాపత్రయపడే కాంగ్రెసు పెత్తనందారులేల యింతమంది రైతుల గూర్చి జాగ్రత్తపడకుండుట? గనుక రైతుల అవసరాలను సంతృప్తికరంగా తీర్చుతామని కాంగ్రెసు నాయకులు వాగ్దానమొసంగినపుడే రయితులు వారిప్రక్క చేరదగును. అటుల రైతుల మొరాలింపనందురా పెత్తనందారులు. అప్పుడు కాంగ్రెసును వీడరు రైతులు. అలాంటినాయకులనే వీడెదరు.

II

జమీందారీ రైతులు.

జమీనురైతుల యిబ్బందులెన్నో కలవు. అవి దుర్భరమై వున్నవని ఎల్లరు అంగీకరిస్తున్నారు. వాని నివారణచేయడం అవసరమని యీ 1 కి రు 35 ల శిస్తు వసూలుచేసుకొనే శ్రీ బొబ్బిలి రాజాగారుకూడా చెప్పవలసివచ్చింది. వీని తగ్గించడానికై స్వర్గీయులైన మునిస్వామినాయుడుగారు ప్రయత్నించి, అపజయమొందిరి. బొబ్బిలి వారి బోనులోకి వెళ్లిలేనైనా, తమకిస్తు తగ్గుదల బిల్లు అంగీకరింపబడుతుందేమో ననుకున్నారు శ్రీ పట్నాయకు మహాశయులు. ఫలితము మాత్రము, వారిబిల్లు నిరాకరింపబడటం, వారిచేత తిరుత్తిని సభారంగంమీద ఆటాడించడం కల్గింది. జమీన్ రైతుల రక్షించడానికై మేముకూడా పూనుకొంటామన్నారు డెమోక్రాటికు జస్టిసుపక్షంవారు. దానికి మొన్న టివరకు ఛీఫ్ విప్పుగానున్న శ్రీ వెంకట కృష్ణయ్య చౌదరిగారు శ్రీ పట్నాయకుగారి బిల్లుపై జరిగిన చర్చలూచి, ఈ జమీందారులంతా వొకటేఅని దిగ్భ్రమ జెందవలసివచ్చింది. కాని జమీందారులపక్షం మాత్రం ఆయన వదలజాలరు. ఇక యిప్పటి రాజకీయ పక్షాలలో ఎవ్వరినుండి రైతులకు మోక్షం కల్గును?

కాంగ్రెసువారో?

అడగండి కాంగ్రెసు నాయకులను! ప్రధాన నాయకులగు శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారింకా జమీందారుల తోడ్పాటుతోడనే, కాంగ్రెసు పెత్తనం సంపాదింపుకోవాలంటున్నారు కదూ! శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఘనమైనంగా కాంగ్రెసునకు అధికారం సంపాదించడంలో అడ్డమువచ్చె జమీందారీ రైతుసమస్య, అదిగాంగలవాని వదలివేసి, అవసరమయ్యే శ్రీ డాక్టరు సుబ్బరాయను వగైరాలతో చేస్తే మొదట్నుంచో వాలంటూనే యున్నారు. కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంలో తప్పక మంత్రి కాబోయే శ్రీ సి. ఆర్. రెడ్డిగారు జమీన్ రయితుల యిబ్బందుల తగ్గిస్తారట కాని, జమీందారీ పెత్తనం రద్దుచేయరాదంటున్నారు. ఈ ముగ్గురు పెత్తనందారులను మించి, దక్షిణాది కాంగ్రెసు రాజకీయంగా వ్యవహరించగలదా? అంత స్వాతంత్ర్యమువచ్చునా? వారు నమ్మకములేదు.

జమీందారులు — కాంగ్రెసు.

పిఠాపురం, చల్లపల్లి, గొల్లపల్లి, ముక్త్యాల, మునగాలపేట వగైరా జమీందారులు కాంగ్రెసుతో కలియక చేర్పరయుగాని, మంత్రివర్గంలో పెత్తనంపొంది, తుదకు కాంగ్రెసుపై సవారీ చేయాలనే ఆపేక్షతో నున్నారట. వారితో కలియడానికి కాంగ్రెసు పెత్తందారులకు అభ్యంతరంలేదట, అంతియేకాదు. అలాంటి జమీందారులతో కలిస్తేనేగాని, కాంగ్రెసునకు మెజారిటీ రాదట. మెజారిటీని కాంగ్రెసు సంపాదించితేనేగాని రానున్న సంస్కరణాల రూపేణా ప్రజలనేమాత్రం రక్షించడానికి సాధ్యపడదట. అటుల కాంగ్రెసు జమీందారుల తోడ్పాటు కోరినచో, "మాకొద్దీ జమీందారీపాండు" అనడానికి సాహసించునా? సావకాశముండునా? కనుకనే శ్రీ ప్రకాశం- సత్యమూర్తి- రెడ్డిగారలు, ఆమాట మాత్రం అనవద్దు అంటున్నారు.

రాజగోపాలాచారి- సుబ్బరాయను తెరచాటున యున్నారాయన శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు రానున్న కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులుగాకూడా నెరుగవచ్చు. ఆయనకు శ్రీ కుమారమంగలం జమీందారైన డాక్టరు సుబ్బరాయనుగారిపై ప్రీతిమెండు. కనుక కాంగ్రెసులోనికి వారిని రప్పించుటకు, మంత్రిగా జేయుటకు ఆయన అంగీకరింపవచ్చు, ప్రోత్సహింపవచ్చు. అగుచో, స్వర్గీయులైన మునిస్వామి నాయుడుగారి మితవాదపు రైతు తత్వాన్ని, బొబ్బిలిదాసుడైన పట్నాయకుగారి నామమాత్రపు రైతు తత్వాన్ని జూచియే, కంగారుపడుచున్న డాక్టరు సుబ్బరాయనుగారిని తోడుచేసుకొను కాంగ్రెసు జమీందారీ పద్ధతిని తొలగించుటకు పూనుకొనునా? తుదకు జమీందారీ రైతుల కనీసపు కోర్కెలనైనా సఫలపరుప ప్రయత్నించునా? రైతుల రక్షిపబూనుకొన్న మనకష్టకాలనే ఆ నాయకునికి పట్టిన తి కాంగ్రెసుకుపట్టదా? అన్యాయముగ జమీందారుల అండచే, వారిసహకారముతో పెత్తనానికివచ్చు కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము "మాకొద్దు యీ జమీందారీపాండు" అని బయల్దేరు రైతులు, వారి పెత్తందారుల దాటికి ఆగగలదా? వారి రాజకీయ ఆందోళనమును సహించునా? వారిని బలవంతముచేసి, త్రొక్కివేయ ప్రయత్నించదా? కానిచో, జమీందారులూర కొందురా?

కాంగ్రెసును రక్షింపవలెను.

ఇటుల కాంగ్రెసు రైతుల త్రొక్కివేయగలిగి వచ్చుట, సర్వబాధలకోర్చిన రెండులక్షల సత్యాగ్రహులయెడల అపరాధమొనర్చుటయేగదా. యాభై సంవత్సరాలనుండి దేశీయుల సేవించి వారి మన్ననలకు పాత్రతపొందిన కాంగ్రెసు జమీందారుల హస్తగతమగుచుండుటచూచి, కాంగ్రెసు సేవకులు, సభ్యులు వూరకొందురా? వూరకొనుటకు ధర్మమా? కాంగ్రెసును యిప్పటి నాయకత్వమునుండి రక్షింపవలదా?

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు మీటింగు.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు మీటింగు 7-9-35 తేదీన జరుగును.

సుగుణములుగల

సుఖవిరేచన తైలము.

"కౌండిన్యగారి సుఖవిరేచన తైలము మలబద్ధమును పోగొట్టుటకు నిరపాయకరమైన దేశీయౌషధమనుటకు సందియము లేదు. వేడికై యిన్వబడు ఔషధములు సామాన్యముగా పైత్య వికారములను గలిగించును. అట్టి దుర్గుణములేవియు దీనియందు లేవనుటయే యీ తైలముయొక్క ప్రాశస్త్య మనవలెను. మోతాదుకూడ మితిమించియుండక చుక్కలనంతున కాఫిలోగాని, టీలోగాని, వేడిసిటిలోగాని, తీసికొనుటవలననే సుఖవిరేచనమై ప్రేగులన్నియు శుభ్రపడును. ఈమందు పిల్లలకు, పెద్దలకుకూడ ఉపయోగించ బడినది. నిరపాయముగా పనిచేయునది. విపరీతమైన వెలలుగల ఇతరమందులను వాడుటకంటె ఈ తైలమును వాడుట చాలమంచిది. అందరికి అక్కరకువచ్చు ఔషధమవుటవల్ల ప్రతియింట నుండతగినది"

ఆంధ్రపత్రిక 25 1 34

20 మోతాదులుగల సీసా 1-కి 0-4-0

తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

కౌండిన్యడిపో కృష్ణాపురం.

కోడంబాకంపోష్టు—మదారాసు.

డొంగ్రే గారి బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను, బలమున్ను, ఆరోగ్యము. నిచ్చును.

అన్ని స్థలములందు దొరకును.

ప్రొప్రయిటర్సు:—

కె. టి. డొంగరె అండ్ కో., గిర్గాం—బొంబై.

విశేషజ్ఞుల అభిప్రాయములకు పత్రికాధిపతులు బాధ్యులు కారు.

జ॥ రై॥ సం.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
30-8-35

విద్యా విధానతత్వము.

భారతీయ విద్యా విధానము లోపభూయిష్టమును, నిర్జీవమును, నిరుపయోగమునునని పలుదెసలనుండి విమర్శలు వినవచ్చుచున్నవి. యువకులందు నిరుత్సాహమును, ఆదర్శ రాహిత్యమును, సంకుచిత దృక్పథమును, యీ విద్యా విధాన ఫలితముగ నేర్పడుచున్నవని అనుభవము తెలుపుచున్నది. భారతీయ విద్యాశాఖానిపుణులు భావి భారత పౌరులగు బాలబాలికల శ్రేయోభివృద్ధికి ఉచిత విద్యను ప్రసాదించుటకు వెనుదీయుచుండిరనియే యనవలయును. విద్యావిధానశాఖపార్టీ ఫలితములగు మంత్రాంగము వారి యధీనమగుటచేత మూల సూత్రములకు తిలోదకము లొసగబడి తాత్కాలిక కాలసేతు నిర్మాణమునకు యీశాఖ వినియోగింపబడి అనర్థదాయక మగుచున్నది.

తమ సామ్రాజ్యముల భావి సౌభాగ్యము యువతీయువకుల భుజములమీద నుండతగినదని గుర్తించి, రాజనీతివేత్తలగు పాశ్చాత్య పండితులు తమ తమ విద్యావిధాన సూత్రములను విపులపరచి, అమలున నుంచుచూ, దేశీయ రథసారథ్యము గావించుచున్నారు. బ్రిటిషు 'ప్రధాని'గ నుండిన మక్డొనాల్డుగారు "ఉపాధ్యాయులు ప్రచారపద్ధతి సాగించుటగాక, తమ బాలురయందు సద్వర్తనమును, మేధాశక్తిని పెంపొందించి, చారిత్రాత్మక, సమకాలిక సమస్యలను చక్కగ సమన్వయించు శక్తిని కలుగజేయవలెను. ఉపాధ్యాయుడు యంత్రము వలెగాక, సముదాయానుకూలముగ విద్యార్థులయందు నూతనోత్తేజము గల్గించవలయునని." రష్యా నియంత స్టాలిన్ పలుకులు: "సాంఘికతత్వమును, జాతీయ రూపమును, గలిగి అంతర్జాతీయ శక్తిని పెంపొందించు విధానము" ఇటలీ విద్యాంగ నిర్మాత జెంటిలీగారు "నీతి. నైతిక ప్రబోధములేని పాఠశాలలు నిరుపయోగములు, పాఠశాల మానసికోభ్యున్నతికి సోపానముగానుగదా, అభ్యున్నతియే యనవలెను. ఇచటనే పురుషులును విశ్వాసములును నిర్మితములగుచున్నవి. మతవిశ్వాసమిచటనే నాటుకొనవలెను"

జర్మనీ నియంత హిట్లరు విద్యావిధానమునుగూర్చి "మీన్ కెంఫ్"అను గ్రంథమున నిట్లువ్రాసిరి. "ఆరోగ్యవంతమగు నిర్మలమగుజాతి నిర్మింపబడవలెను. ఇతర జాతీయ బీజములు ప్రవేశింపరాదు. శరీర వ్యాయామము దొరతనమువారివిధి కష్టముల కోర్చుకొనునట్లు శరీరమును వాడుక చేయవలయును. ప్రతిదినము రెండు గంటలుకాలము కసరత్తులకు వదలవలయును. వ్యాయామ క్రీడలు గుద్దు జగడములు అవసరములు. స్త్రీ పురుషుల శరీర పోషణమునందు దొరతనమువారు కడుజాగరూకులై యుండవలెను బాలుడు సైనికుడు కావలయును. స్త్రీ వీరమాత కావలెను మోసములు, దగాలు నిరుత్సాహపరుపవలెను చాడీలుచెప్పువారిని దండించవలెను. అన్యాయము జరిగినను మందలించినంతనే శిరసావహించవలసినదే విధేయత అత్యవసరము. తుది విషయము ఇది. ముఖ్యాముఖ్య పరిశీలనాశక్తి విద్యయొక్క ముఖ్యోద్దేశము అనేక భాషలను చదివి లాభములేదు. చరిత్ర పఠనమున ఎక్కువ విషయములు తలకెక్కించరాదు. ప్రాతహాంశములు నవీన పరిస్థితులకు మార్గదర్శకములు కావలెను. మాతృదేశ ప్రేమను పాఠశాలలందే బిడ్డల హృదయములందు నాటవలెను."

సామ్రాజ్యములను నడిపించువారును, నిర్మించువారును, తమ దేశమునందలి విద్యావిధానము జాతీయ నిర్మాణమున కత్యంతోపయోగకరమని గుర్తించి, తత్పోషణార్థము కడు జాగరూకతవహించి, పోషించుచుండిరి. భారతీయ విద్యావిధానము నందలి సంస్కరణములకు నిరంతరము ముందంజవేయు వంగరాష్ట్ర విద్యాశాఖవారు విమర్శనార్థము తమ సూచనలు ప్రచురించి తమ సంకుచిత ఆదర్శములను వెలువరించియున్నారు. వీరి సూచనలయందు యువకులకు శరీరవ్యాయామమును, మత ప్రబోధము, సాంఘిక సేవ, ఒసగవలయునను హంశములుగలవు. గానీ, జాతీయ బీజములను విధ్వంసముచేయు ప్రత్యేక మద్రసాలును, మక్తబులును, దొరతనమువారు పోషించుట విద్వేషాలను పెంపొందించుటయే గాగలదు. అస్పృశ్య సమస్యను ఇంత కాలము ఎటుల పెంచితిమో, ఒకేదేశమున చుట్టుప్రక్కల కాపురముండవలసిన హిందూ ముసల్మాను సోదరులకు జాతీయ బీజముల నాటుటకు మారు తద్విపరీతములు కల్పించుట విచారకరము. దొరతనమువారు మత తాటస్థ్యములగు పాఠశాలలనుచూపి, మత పోషణమును ప్రత్యేక మతస్థులకు వదలుటయో, అన్నిమతములవారి విద్యార్థులకును సమాన సౌకర్యములను గలుగజేయుటయో ధర్మమయ్యెడు.

విద్యార్థులసంఖ్యయు, ఉపాధ్యాయుల వేతనములు, బాలికాబాలుర ప్రత్యేక నిలయములు, వృత్తివిద్యల బీజములు, ఆటలుపాటలుసూచింపబడుచున్నవిగాని, బాలురను బాలికలను యీవిద్యాభ్యాసము వలన నెటుల తమజీవితములం దుపయోగ పడవలయునో తెలుపబడలేదు. సంస్కారములను సూచించినప్రణాళికయే లోపములుగలిగియుండ, మనమద్రాసు విద్యాశాఖాదర్శములు చర్విత చర్వణములు. ప్రాథమిక పాఠశాలల ఆదర్శములెవ్వియో ఎవ్వరికిని బోధపడుటలేదు. ఉపాధ్యాయులు తమ నెల వేతనముల కొరకును, తలితండ్రులు ఇంటబిడ్డల పోరాటములను సహింపజాలకయును, బాలబాలికలు తోడివారితో ఆటలాడుకొనుటకును స్థానికసంఘాధ్యక్షులు తమపాలనమున నిర్బంధ విద్యావిధానము నెలకొల్పితిమను గౌరవమునకు ప్రాకులాడుటయే గోచరములగుచున్నవి. సెకండరీ విధానమూ ఎక్కువమూల్యముతో కూడినది, విద్యార్థి పవిత్రజీవితమునకు బీజములు నాటబడునీతరుణము దుర్వినియోగ పరుపబడుచున్నది. మత విద్య ఎరుగరు పఠించువిద్య ఎందుకో రకో తెలియదు. సాంఘిక జీవితమున పరిచయముండుటకు బహుదూరమగుట ఏర్పడినది. రాజకీయవాసన యనిన అదిరిపడు పిరికిపందయగుచున్నాడు. ఏమిచేసిన, ఎట్లుపల్కిన, తనజీవితమునకు కళంకము ఏర్పడునోయను భ్రాంతి. సెకండరీ పాఠశాలలందీ విధమగు బీజములునాటబడినపుడు కళాశాలలం దెవ్విధముగనివి పెంపొందుచున్నవో కరతలామలకములు. విద్యార్థులు జాతీయోద్యమములను విదేశములందు నడుపుచుండ, భరతవర్షమున వీరు అడుగులుమాడుదురనిన తలవంపులుగదా. ప్రస్తుత విద్యావిధానము నందలి లోపములును, విద్యాశాఖ రాజకీయ పక్షనాయకుల హస్తగతమగుటయును, ఈ అనలమునకు కారణభూతములనవలయును.

లక్ష్మీఫిలిమ్ లిమిటెడ్

పైపేరుతో కావలి వాస్తవ్యులు యం. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్తగారును తదితరులును ఒక ఫిలిం కంపెనీని స్థాపించినారు. ఇదివరకు తెలుగు ఫిలిములన్నియు గుజరాతీయులు మొదలగు ఇతర ప్రాంతీయులచేత తయారుచేయుటనుబట్టి అనుకొన్నంత ఆధిక్యత ఈ ఫిలుములకు లభించలేదు. ఈస్టిండియా ఫిలిమ్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన 8 నాటకములలో రామదాసు జయముపొందలేదు. సావిత్రి, లవకుశలు మాత్రము 11 లక్షల రూప్యములను ఆంధ్రదేశమున దోచినవి. ఇందులో నాటకములలో భూమికలు ధరించిన ఆంధ్రులకు ఏ మూడు నాలుగు వేల కంటె హెచ్చుముట్టలేదు మిక్కిన లక్షలన్నియు గుజరాతీయులే అనుభవించిరి.

కావున ఇట్టి లాభముల ఆంధ్రు లనుభవించుటకును, ఉత్తమ పాత్రల ప్రవేశపెట్టి ఆంధ్రనటుల ప్రోత్సహించుటకును ఈ లక్ష్మీఫిలిమ్ కంపెనీని స్థాపించుట ముదావహము.

యీ కంపెనీ లక్షరూపాయల పెట్టుబడిని క్లిప్త పరచినది. అప్పుడే ఆంధ్రనాటక రంగమున వరలునదగు ధర్మారం రాఘవాచార్యులంతటి వారిని ఫిలమునకు సిద్ధపరచినది. వీరికి ఆంధ్ర స్టూడియో గూడ స్థాపించ సంకల్పమున్నది. మానేజింగు డైరక్టరు గారగు గుప్తగారు స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా యిన్స్యూరెన్సు కంపెనీని కొద్ది పెట్టుబడితో స్థాపించి నేడు లక్షలాది వ్యాపారముచేయుచూ తోడి యిన్స్యూరెన్సు కంపెనీలకంటే మేనేజమెంటు తృప్తికరముగ నిర్వహించుచున్నది. దీనికి ముఖ్య డైరక్టరులగు గుప్త, దేవరాజులు నాయుడు గారు బి. ఎ. బి. యల్. గారలే ఈ ఫిలిం కంపెనీకి గూడ డైరెక్టరులుగా నుండుటనుబట్టి దీని వ్యాపార సరళి ప్రస్తుతించకతప్పదు. ఆంధ్రులు దీనిని అన్నివిధముల అదరాభిమానములజూపి, దీనిలాభముల ఆంధ్రేతరులకు పోకుండా జూచుట ఆంధ్రుల ధర్మమని మనవిచేయుచున్నాము.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు

రెవిన్యూఆఫీసరు నియమింపబడుట.

బొబ్బిలి, తెర్లపాలి ఎస్టేటులలో చాలా కాలము వుద్యోగముచేసిన సీతారామస్వామిగారు వెంకటగిరిఎస్టేటు నందు రు 150 లు జీతము మీద రెవిన్యూఆఫీసరుగ యీవారమందు నియమింపబడిరి. రైతుల యిబ్బందుల నన్వేషించి బహిరంగ పరచి, వాటిని నివారించుట వీరిపనియట.

—ఒకవిలేఖరి.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము-కార్మికులు

కాంగ్రెసుసంస్థలు కార్మికుల కష్టముల నివారించుటకై పూనుకొనుట కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములకు విరుద్ధమని కాని కమ్యూనిష్టు ప్రణాళికకు నమూనాయని కాని అనుకొనుట గొప్పపొరబాటు. కాంగ్రెసుధనవంతులయొక్క, పెద్దరైతులయొక్క, జమీందారులయొక్క, విద్యార్థులయొక్క వాక్కులను సంరక్షించుటకుమాత్రమే యేర్పడినదన్ని, బ్రిటిషువారి హస్తములనుండి అధికారమును లాగుకొనుటయే దానిపరమావధియనిన్ని, అనుకొనువారికి నేటి కార్మికాందోళనము వివరింపుగానుండవచ్చును. అంతమాత్రమునకే వీరొలదిమందితో తృప్తిపరచుటకై అనేకులను వదలుకొనజాలరు. ఒకవేళ పొరపడి వదలుకొన్నను ఒక్కటియునైను ముందుకుపోజాలదు. నలుదెసల బలసికొనుచున్న కార్మికాందోళనమును తప్పించుకొనుటకు ఎవ్వరికిసాధ్యము!

కాంగ్రెసుకు అందరుసమానులే, అందరిక్షేమము కోరకు పాటుబడును. జమీందారులను, రైతులను సంస్థానముల రాజులను, ప్రజలను, ధనికులను, పేదజనులను, అందరిను ఒక్కటిగ [illegible] భరించునట్లు కాంగ్రెసు చేయుచున్నదని కొందరనుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, పేదలను [illegible] కాంగ్రెసుఎన్నటికినిఒప్పుకొనదు.

కాంగ్రెసు కార్మికులయొక్క వాక్కుల సంరక్షణకై పోరాడవలెనని కరాచీప్రోగ్రాము వాక్కు

మనుబోలులో బహిరంగసభ.

నాయకులుపన్యసించుట.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

మనుబోలులో ఈ ఆగష్టు 27 తేది సాయంత్రం బహిరంగసభ జరుగునని ముందుగా ప్రకటించుటచే చుట్టుప్రక్కల పిడూరు, చెర్లోపల్లె, మదేమనూరు వగైరా గ్రామములనుండి కూడా చాలాజనులు వచ్చిరి. సభకువచ్చినవారిలో ముఖ్యులు మనుబోలువారు, శ్రీయుతులు కొండయ్యగారు రంగయ్యశెట్టిగారు, చాట్లవెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు, సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు, బాపయ్య, వెల్లయ్యగార్లు, బద్వేలు వెంకటకృష్ణారెడ్డి, కల్లిపూడి వెంకురెడ్డి, ఎ. సుబ్బాన్న, బొమ్మారెడ్డి శేషారెడ్డి చిట్టమూరు [illegible]రెడ్డి, [illegible] వెంకురెడ్డి, ప్రభృతులు. చెర్లోపల్లె [illegible] శెట్టి [illegible]. పిడూరుతిక్క వరపు వెంకురెడ్డిగారు, ప్రభృతులు మదేమనూరు మారంరెడ్డి బలరామిరెడ్డిగారు, [illegible] మంది వచ్చియుండిరి. సభ సాయంత్రం 7 ఘంటలకు ప్రారంభింపబడి [illegible] రాఘవరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. రామానాయుడు, శ్రీమాన్ కొమండూరుపార్థసారథి అయ్యంగార్. తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు, విశ్వనాథరావుగారు, పూడి మండలరామిరెడ్డిగారు, ఓటర్ల కర్తవ్యమును గూర్చి చక్కగ ఉపన్యసించిరి. రాత్రి 9 ఘంటలకు సభ చాలించబడెను. రైతులెల్లరు విశ్వనాథరావుగారికే యివ్వ సంకల్పించుకొన్నట్లు సభలో ఆమోదము వెల్లడించిరి. నాయకులు రాత్రి 9 గంటలకు నైల్లూరు వెళ్లిరి.

లలోనే స్పష్టముగ నిర్వచింపబడియున్నది. దీనిని ఇన్నాళ్లనుండి అనులుపరుపన్నవో కొందరు ధనికులయొక్క సహాయము కాంగ్రెసుకు దక్కదేమోయని అవసరముగ పొరబడిన ముఖ్యమైన కాంగ్రెసు నాయకులలో కొందరిలోపమేగాని కాంగ్రెసు సంస్థలోపము కానేరదు.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము కరాచీ తీర్మానానుసారముగ కార్మికుల కనీసపుహక్కులను నిర్వచించి శక్తివంచనలేక పాటుపడుటకు నిశ్చయించినది. ఈ తీర్మానముయొక్క ఆవశ్యకత ఈ తీర్మానానంతరము, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము రూయికరుగారి మూలమునకై కార్మిక ఉపసంఘములను నియమించి ప్రత్యేక కార్మిక విధానమును నిర్ణయించుటవల్ల మరింత స్పష్టమైనది. గాంధిగారి గ్రామ పరిశ్రమ సంఘముకూడ కార్మికునికిచ్చే, సుఖమైన ఆరోగ్యమైన జీవనమునకు అవసరమైన కనీసపు కూలినే వరుసవారికిని గ్రామపరిశ్రమ చేయు వారికిని ఇవ్వవలెనని తే 22-8-35 దిన తీర్మానించెను.

కార్మికుల హక్కులకై పోరాడదలచినంత మాత్రముననే, కాంగ్రెసునకును కమ్యూనిజమునకును సంబంధమున్నదని భ్రమించుట అవివేకము. దేవుడు లేనేలేడనియు, స్వరాజ్య సంపాదనకు దౌర్జన్యముతప్ప సాధనాంతరము లేదనియుచెప్పు కమ్యూనిజముతో కాంగ్రెసుకు పొత్తు కుదురజాలదు. నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకట్టి ఉద్దేశ్యములులేవు. భూదిపత్తిసమ్మెగాని, యూనాది ఉద్యమ వ్యాపకముగాని కాంగ్రెసు సూత్రములకు లోబడియే నడపబడుచున్నవి.

(Sd) వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు.

మునిసిపల్ మిడిల్‌స్కూల్ స్టోనుహౌస్ పేట నెల్లూరు.

ఈ స్కూలు హెడ్మాస్టరుగారు విద్యార్థులను అతి దారుణముగా శిక్షించడం ఆమామూలు గావున్నది. ఒక బాలుడు శరీరమంతయు వాతలు పడి కష్టతిక్షిస్పవాడనియు, పరోక బాలుడు సహింపజాలక పోయెననియు, పేట అంతటను అందోళనముగ నున్నది. ఛెర్మనుగారీ విషయం గమనించవలెనని ప్రార్థన.

—ఒక శ్రేయోభిలాషి.

పెద్దినేని రంగయ్యగారికి బహిరంగలేఖ

అర్యా!

మీరు విద్వజ్జనులు. సత్తాలేనివాదం. అడిగే ప్రతిదానికి జవాబులేదు. వెంకన్నగారు జిల్లాబోర్డులోను, మీరు తాలూకాబోర్డులోను చేసినదేమియున్నదంటారుకూడ లేదంటే దానికి జవాబేది? వెంకన్న [illegible] ఆయనతర్వాత కంట్రాక్టుల [illegible] పెట్టుకున్నదన్నదానికి జవాబు [illegible] వ్రాయలే తాలూకా బోర్డులోను, అసెంబ్లీఎన్నికలలోను జస్టిసువారికి ఓటు యిప్పించినావన్నదానికి జవాబులేదు. కనుమూరువంటి తీర్థయాత్రస్థలమునకు రోడ్డు వేయించేదానికి ప్రయత్నించలేదన్నదానికి మాకేదావరకు. వెంకన్నను నీవరిగా మాట్లాడితేవారి వారి బంధువుల ఓట్లు సంపాదించుకోవడానికి వ్రాసిన వ్రాతలు విశ్వాసార్హములు కావు. వెంకన్న ఈసర్కిలుకుగా ఏమి చేయలేదనియు, కంట్రాక్టుల సంపాదించుకొన్నాడనియు మా వాదము. ఆమాటనే తిరుగా వ్రాయుచున్నాము. దానికి సమాధానముంటే ఓటర్లకు తెలుపవలెను.

విశ్వనాథరావు గారినిగూర్చి మీరువ్రాసిన వ్రాతలు పత్రికలు చదువకనే, మీటింగులలో ఆపక్షమువారు చెప్పేమాటలు వినకనే వ్రాసినందుకు విచారకరము. యిప్పుడైనా తిరుగా చదువుకొని సమాధానంవ్రాస్తే మంచిదని మా సలహా. నీవు నాలుగు వాక్యములు వ్రాయలేవనియు, రెండు మాటలు మీటింగులలో మాట్లాడలేవనియు, నీ దురుమిక్కిలి జస్టిసు వాదవనియు మా వాదం. విశ్వనాథరావుగారు పై విషయములలో సమర్థుడనియు, కంట్రాక్టులపిచ్చి వారికిలేదనియు, కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగా ఎప్పుడు చేయలేదనియు వ్రాసిన వ్రాతల జీర్ణించుకొని జవాబు వ్రాయకుండుటకు కారణము సమాధానం లేనందుననే. విశ్వనాథరావుగారు ఎన్నికలనైన తర్వాత మునిసిపాలిటీ ఓటర్లను చూడలేదనియు, వారి కష్టసుఖముల విచారించలేదనియు వారు మున్సిపాలిటీలో ఏమిచేసినారనియు వ్రాసినారు. తమ ఫిర్కా విషయాలే తలకెక్కని తమకు మునిసిపాలిటీ విషయాలెట్లా తెలుసునయ్యా! ఒకమాటు తీరకుంటే సావధానంగా మున్సిపాలిటీ మీటింగుదాకా రారాదా ఇతరులు చెప్పకుండానే తమకు తెలుస్తుందే ఈ గొడవంతా ఎందుకు? వీరు మన ఫిర్కావారు కాదని మరియొకవాదం పైలుదేర దీస్తున్నారు. కుమార రాజాగారు దర్శిడివిజనులో నిల్చినారే వీరు దర్శి ఫిర్కావారా? యాహ్యలీ సాహెబుగారు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం ఫిర్కాకునిల్చినారే వారికి బుచ్చిరెడ్డిపాలెము లో ఏమి సంబంధం? అబ్దుల్ సలాము సాహెబ్‌గారు ముత్తుకూరు ఫిర్కానుండి వచ్చినారే వీరికి ముత్తుకూరు సంబంధంయేముంది? రెండు దినాలు వెంకటగిరి దివానుగాయున్న తూర్పుగోదావరి జిల్లావాసి జి. సుబ్బారావుగారు దర్శిడివిజనుకు నిలబడ్డాడే ఏమంటావు? వెంకటగిరి ఏస్టేటుదివాన్ పేష్ కారు ఆరవ సోదరుడు రామస్వామయ్యరుగారు పొదిలి తాలూకాబోర్డుకు ప్రెసిడెంటు కాండి తద్వారా జిల్లాబోర్డు మెంబరయ్యాడే నీవిదేమంటావు? ఈలాటి వ్రాతలు పసిపిల్లకాయలకు బాగాలుకొన్నదానికి పనికివస్తేగాని జ్ఞానముగల మనజులు గ్రహించినదానికి పనికివస్తవా? ఒక సర్కిలులో యిల్లు కలిగుంటే మరొక సర్కిలువారు నిల్లాన్యహించరా? ప్రజా సేవ చేయుదానికి పరాయిసర్కిలువారు పేదవుతారా?

పాపం ఈ రంగయ్యగారు గాని, వీరికి విజ్ఞప్తి వాసిపెట్టినవారుగాని, విశ్వనాథరావుగారి యొరిస్టోగాని, ఏవి కోర్టుకులోని వ్రాతలుగాని చూడకుండగ చాలాభాగం అనవసర వ్రాతలకు పోటీచ్చారు. తిరుగా చదువుకొని వ్రాస్తే సాక్షులు మెచ్చుతారు. ప్రజాసేవకేవి తమపోటీ సార్థకముల మోసపుప్రచారాల పైటవెట్టిన "జమీన్‌రైతు పత్రిక"పై తమకు కోపముండడం సహజమే! డబ్బుయిచ్చిన వారిని భూషించి యివ్వనివార్ని దూషించుచున్నట్లు వ్రాయుచున్నారే నీ కంట్రాక్టు స్నేహితులు వెంకటకృష్ణారెడ్డి, వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారలు చందాలిచ్చారే ఆట్టివారి లోపాలే నేల పైటపెట్టవలసివచ్చింది?

డబ్బుమీద ప్రీతిచే "జమీన్‌రైతు"కున్న వెంకటగిరి కుమారరాజా గారెస్టేటులోపమున కోలేక పోయినాడా? ఈ పిచ్చిమాటల నమ్మ వారులేరు. నీ స్నేహితులు కంట్రాక్టుదారులగుటయు, తద్వారా తమ యిలాకావారి ఓట్లు జస్టిసుకు తాకట్టు పెట్టుటయు, తమ దృష్టిలో అగ్రకృత్యము లైనందుకు వందనములు. ఓటర్లను జమీన్‌రైతు నిందార్హముగా దూషించినట్లు ఓటర సనికోల్పుచున్నారు. తమకంటే ఎక్కువ అగ్రజ్ఞానముగల ఓటర్లెవ్వరు అపార్థము చేయజాలరు.

మరియొకమాట వ్యాసైక బుద్ధితో ప్రజాపక్షమున పోటీచేయుచున్న విశ్వనాథరావుగారి పక్షపు విషయములకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చుటయే జమీన్‌రైతుచేసిన నేరము. విలేఖరుల వ్రాతలకు పత్రికవారి వ్రాతలకు భేదంకనిపెట్టజాలక పోవుటలోనే రంగయ్య తెల్వి ప్రకాశిస్తున్నది. మరొకమాటు పత్రికలు న్యాయదృష్టితో చూతురని ప్రార్థన. పత్రికలు రెండుపక్షాల వాదములు ప్రకటించును. విశ్వనాథరావుగారి పార్టీవారివలెనే మీరును అర్హతగలిగియున్న జమీన్‌రైతులో ఏల ప్రకటించరు మీపక్షవాదాన్ని.

ఇంతటికి మేము చెప్పేది. నీవు మాఫిర్కావాడివి కావచ్చును, బుద్ధిమంతుడవు కావచ్చును. ఇవి జిల్లాబోర్డు మెంబరు అర్హతచాలవు. తెలివిగలిగి, చదువుగలిగి, యోగ్యత లిగి, మాట్లాడగలశక్తిగలిగి, ధైర్యంకలిగి, త్యాగంగలిగియుండవలెను. పైవిషయాలు తమయందులేవు కావున తమరు మానుకొని విశ్వనాథరావుగారికి ఛాన్సుయివ్వవలెను. మిమ్మల గ్రామపంచాయతీకి ఫారెస్టు పంచాయతీకి మెంబర్ను చేస్తాం. కాని పేరాశిక్కని పిక్కించకుండా ఉండాలె అంతేగాని నీకెక్కడకి జిల్లాబోర్డు సభ్యడెక్కడి? తగనిపని. విశ్వనాథరావుగారినే పంపతలచుకొన్నాం.

క్షమించి తామునిలమించుకుంటే మంచిది.

—కనుపూరు ఓటరులు

చిట్టమూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారికి బహిరంగలేఖ

I

అర్యా!

మనుబోలు కేవళ్ళంటర్ల వారంతోజుల క్రిందట సభజరిగినది. ఓటర్లు చాలాభాగంవచ్చారు. తేళ రెడ్డి శేషురెడ్డిగారు ప్రభృతులు ఓటర్ల విధ్యుక్తాన్నిగూర్చి ఉపన్యసించారు. అరోజుతాము ఊరిలోనుండికూడ ఆసభకు రాలేదు. తర్వాత కొందరు గ్రామస్థులవద్ద "నేను లేనప్పుడు ఈవూరిలో సభజరిపారట, ఈతూరి సభజరిపినచో చెప్పుతో కొట్టెదను" అని అన్నారట. అందుకొరకే 27, 28. 29, 30 తేదులు ప్రతిరోజు సాయంత్రం బహిరంగ సభలు జరిపేటట్లు గ్రామస్థులమైన మేము ఏర్పాట్లు చేయించాము,

27 తేది సభజరుగునని నోటీసుద్వారా తెలుసుకొనియు ఆనాడు గ్రామంలో లేకుండా పోయినారు.

తాము ఎంతమాట చెల్లుబడిగల హిట్లరువంటి నిరంకుశ డిక్టేటరునైనను ఈమాదిరి బహిరంగముగముగా చెప్పినందుకు మేము సిగ్గుపడుచున్నాము.

తాము ఇదివరకువలె యిలాంటి దూషణవాక్యములు పల్కి గ్రామముయొక్క పరువు సలుగురిలో చెడుపవద్దని మాప్రార్థన తాము యీమాదిరి మాట్లాడినట్లు తెలిసి అంగకుముందు తెరలో ఉన్నవారమంతా బైలుపడి విశ్వనాథరావుగారికే ఓట్లనివ్వ తలచుకొన్నాం. జరిగినదానికి పశ్చాత్తాపపడి తాముగూడ మాలో ఏకీభవింతురని సవినయముగ ప్రార్థిస్తున్నాము.

—మనుబోలు ఓటరులు.

II

మహాశయా!

తాము మాచెర్లోపల్లె తాలూకా ఓట్లు 100 గూడ జస్టిసువారికి తనువ పెట్టారని విన్నాం. (అంటే రంగయ్యగారికి వాగ్దానంచేశారని) మీ గ్రామ ఓట్లే నీచేతి క్రింద లేనప్పుడు మాఓట్లపై పెత్తనం నీకెందుకయ్యా! మేము బాహాటంగా విశ్వనాథరావుగారికే యివ్వ నిర్ణయించుకున్నాము.

ఇకమీదటనైనా మా గ్రామ ఓట్లపెత్తనం తాము వహించి మాగ్రామానికి చెడ్డపేరు తేకుండునని ఘనమైన పలుకుబడిగల తమరిని ప్రార్థిస్తున్నాము.

—చెర్లోపల్లె ఓటరులు.

కంట్రాక్టుల మోసం బహిరంగలేఖ

తలమంచి పుల్లారెడ్డిగారికి

గ్రామునసబు కొందూరు.

అర్యా!

తాము ఒకానొక మిత్రునికి వ్రాసినలేఖలో, పెద్దినేని రంగయ్యగారికి ఓట్లుయిచ్చినయెడల జిల్లాబోర్డు కంట్రాక్టు యిప్పించెదననియు, అందుకు తమరుపూచిగా యుంటాననియు వ్రాసినజాబు నాకుదొరికినది.

కనుకబట్టి తమరి కంట్రాక్టులపార్టీ యని తేలిపోయినది.

ఈలాగు ఎంతకాలము ప్రజలను మోసము చేసెదరో తెలియదు.

ఓటరులెల్లరు ఈవిషయమును గమనింతురుగాక.

కొందూరు, 29-8-35

ఇట్లు,
దశిరెడ్డి శేషారెడ్డి.

"ప్రకటన"

నెల్లూరు పర్మెనెంటు ఫండు (లిమిటెడ్) నెల్లూరు

ఒక సంవత్సర పరిమితిగల ఫిక్సెడు డిపాజిట్లు ఫండుచందాదారుల వద్దనుంచి సం 1కి రు. 100 1కి రు. 3-8-0 లు వడ్డీవంతున డిపాజిట్లు తీసుకొనబడును.

బి. అదిశేషయ్య
కార్యదర్శి.

కనుపూరు సర్కిల్ జిల్లాబోర్డు ఎలెక్షన్.

విశ్వనాథరావుగారికే మొగ్గు.

(లోకల్ బాడీ విలేఖరి.)

నేను ఈ సర్కిల్ అన్నిగ్రామాలు సంచారము చేసి రైతుల గుట్టూ మట్టు రహస్యం విచారించి కనుక్కొన్నాను. ప్రజాభిప్రాయం ఈ క్రిందివిధంగా వుంది.

కనుపూరం పోలింగు.

కనుపూరువారు చెప్పేది:—

"రంగయ్య మా గ్రామ కాపురస్తుడు, మునసబు, ఇదివరకు పెంబయ ఋచి మరిగినవాడు. మాకెన్నో యిబ్బందులుంటాయి కాబట్టి రంగన్నకే యిస్తాము".

కొమ్మలపూడివారో?

"ఈమాత్రైనా చదువుకున్నవాడు, జ్ఞానం కల్లవాడుగావుండే అభ్యర్థికే యివ్వాలను కొన్నాం"

చెముడుమూడివారు:—

"కమ్మవారు మాత్రం రంగయ్యకిస్తాం అంత మాత్రంతో వదిలెయ్యండి"

ముద్దుమూడి:—

"దగ్గర బంధువులం. అసమర్థుడైనా రంగయ్యకివ్వకుంటే కులబంధువుల్లో చిన్నపేరు"

కురిచర్లపాడు:—

"పెండ్లికొచ్చి ముందుగా రంగయ్య. అడిగాడు మాజమీందార్లు, ఏజెంటు, పెద్దమనుష్యులు, చదువుకున్న వారికివ్వమంటారు. వాలుగైనా రంగయ్య కిస్తామని మా పాపానాయుడు, బలరామయ్య అంటారు. ఆలోచిస్తున్నాం తోచక"

అక్కంపేట:—

"మాకేమీ రంగయ్య మొగమాటంలేదు. విద్యాధికులకిస్తే పదిమందిలో మంచిపేరు. జస్టీసుకు యివ్వాలసిన గతి మాకేమీలేదు"

మనుబోలు పోలింగు.

మనుబోలువారు:—

"అప్పయ్య గేటుకద్ద కంట్రాక్టు లక్ష్యమైన వాడే మాకేం ముస్సాఫరీరా బాబో అను కున్నాం. రాకేవచ్చింది. అత్తఆస్తి అల్లుడు దానం చేసినట్లు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారివరు మాఓట్లు కుదవపెట్టడానికి మాంకేమేంతాగుతున్నాం కంట్రాక్టుల కొంకే మోగ్యత లేకున్నా యుక్తాయుక్తాలు తెలిసి ఓట్లిచ్చేయోగ్యతయినా మాకుంది. తెలిసికొం న్యాయానికి నమస్కరిస్తాం. ఓట్లు విద్యాధికులకే. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారిని మేము ప్రార్థించేది "బలవంతుడ నాకేమని పలువురతో నిగ్రహించి పలుకుట మేలా" అని. వింటాడా మాలోకంగాని. వినకపోతాడా కానొక్కడే పోని."

చెర్లోపల్లె:—

"రాజాగారి ఓట్లసంగతి మినహాయిస్తే మేమెప్పుడు తప్పదారినపోతే. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి అయూల్యపు మాటమీద జస్టీసువారికి ఓట్లివ్వాలసిన అయోగ్యపు దినాలు మాకింకా రాలే. మేము విశ్వనాథరావుగారికే"

కుడితిపల్లె:—

"మావూరు యిజారాదారు పల్లారెడ్డి వంశాంకరము. వారిమాట మాకు వేదవాక్యము. కావున నే మొన్న అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో కూడా రెడ్డిగారి మాట జవదాటకూలకే వారు చెప్పిన రామయ్య నాయుడికి ఆయుదింటు ఒక పాలు యిచ్చి రెడ్డిగారికి గౌరవం తెచ్చాము. అలాగే ఈ మాటుకూడ పేరునిలబెడతాము"

బండేపల్లె:—

"మాకు చదువు తక్కువైనా యోగ్యతుందని వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారికి యిక్కడ కొలువాలని సంరక్షక యిక్కతలమకోలేదు. మా గ్రామ పెద్ద ఎట్లాచెపితే అట్లావింటాము. చినిగిపోయిన జస్టీసు కెండాకెందుకు మేం నమస్కరిస్తాం!"

మడమనూరు:—

"మాది రాజబాట. ఒక పేదారి. వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి బంధుత్వముంటే భోజన ప్రతిభోజనాలకే. అల్లుడావమ్మని పలకనివారిని పలుకరించుకొన్నా వంగతోటకాడ బావా అనేదిచెల్లదు వెంకట కృష్ణారెడ్డిగారి అల్లుండ్ల రెండు ఓట్లే ముందు విశ్వనాథరావుగారికి పడేది! రంగయ్యకు యిక్కడ ముడియాదు"

వెంకనపాలెం:—

"తన వూర్లోనే చెల్లుబడికాని చిన వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి మాట మాకేంవిలువ. ఎవరెన్ని చెప్పినా విశ్వనాథరావుగారికే మాఓట్లు.

భుజ భుజ నెల్లూరు పోలింగు.

భుజ భుజ నెల్లూరు:—

"శ్రోత్రియందారు నైనా వేవు ఎంత జస్టీసు కులమువాడనైనా యుక్తాయుక్తాలు ఆలోచిస్తా చేయువ్వాను"

కనుపర్తిపాడు:—

"పార్టీచీల్చాలని చిన వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారం తటి అపూర్వపలుకు బడిగల మహామహుడు 27 తేది యిక్కడకు వచ్చినా లాభంలేనిమాట. 198 ఓట్లు విశ్వనాథరావుగారికే. వెంకట్రామిరెడ్డిగారు తమకువాగ్దానం చేశాడని కల్లబొల్లిప్రచారాలెన్ని చేసినా రంగయ్యగారి కాసు యీబజారులో చెల్లదు"

కొండాయపాలెం:—

"రు 1600 ల కిల్లులు వాండ్లచేతులలో వుండయే నన్నేమి చేయునంటాంటాడు పుల్లారెడ్డిగారు. పోనీపాపం. తక్కిన వారమంతా రావుగారికే గా చేసే"

వేదాయపాలెం:—

"పాటిరెడ్డిగారు చెప్పారు. రావుగారికే యిస్తామను కొన్నాము"

కల్లూరుపల్లె:—

"రామిరెడ్డిగారి తాత శ్రోత్రియందారు గూడ చదువుకొన్నవారికే ఈమంటారు. మాఆలోచనా అంతే"

కనుపూరు సర్కిలు ఓటరులకు

ఎలెక్షన్

30-8-35 తేదీ శుక్రవారము

ఓటరులారా!

తామెల్లరు 30 తేది నాడు ఆయా పోలింగు స్టేషనులకు వెళ్లి తమ ఓటును

ముంగమూరు విశ్వనాథరావుగారికే

ఇవ్వండి

విశ్వనాథరావుగారికే ఓటివ్వవలెను.

గేయము

రావుకే ఓటివ్వవలెనన్నా - నీకష్టసుఖములు - రావుబాగా చెప్పగలడన్నా రావుకును, రంగయ్యగారికి రామ రామ యిదేమిసామ్యము? రంగుదెలియక ఓట్లనిచ్చి రవ్వబడుకుము ప్రజలచేతను ॥రావు॥

ఓటు విలువదెలుసు కొనరన్నా - మొగమాటములకే - ఓటునిచ్చుట సిగ్గుచేటన్నా - ఓటుతోనే ముందు స్వేచ్ఛా - కోటబట్టగవలసియున్నది - నేటికైనను నిదుర మేల్కొని - దాటి స్వార్థము పౌరుషముతో ॥రావు॥

ముందుకాలము రైతుదేనన్నా - నిదురించకనుసి - వందుపాల్గొన సిద్ధపడుమన్నా - ముందు కాలములోన నీవా - నందపడగల రేఖలున్నవి - కందువదెతెల తెల్లవారకముందు స్థానము నాక్రమించను ॥రావు॥

పాలనము నీచేతిలోదన్నా - నీవెన్నుకొన్న - ప్రతినిధియె పెత్తనదారన్నా - పాలనంబున కెవడు యోగ్యుడో ప్రథమమున యోచించకుండిన - పాలనము చెడిపోగ యిప్పటి పాలనమెమేలంద్రుగావున ॥రావు॥

దారిడొంకలు లేని యూళ్లన్నా - మన పల్లెకొంపలు - దమ్మిడికి పనికిరావన్నా - దారి డొంకలు లేక ధాన్యపు - ధరలుతగ్గియు పంటపాడై - తేరికొనుటకు శక్తిలేని - నా-దారి రైతుకుదారిజూపే ॥రావు॥

శిస్తుభారము హెచ్చెగదరన్నా - పంటెల్ల ఊడ్చిన - శిస్తుదస్తుకులోటుగదరన్నా - శిస్తుభారముహెచ్చె రైతుల - చిక్కులెల్లా మిన్నుముట్టెను - కష్టి హెచ్చెను ద్రవ్యమునకీ - కష్టముల దీర్చేటి యోధుడు ॥రావు॥

కంటేపల్లి:—

"మాజాగ్ధికిలోడు మాశ్రోత్రియందారు రామారావుగారు గూడ విశ్వనాథరావుగారి పేరే చెప్పారు. మాకెంతో సంతోషం"

కందలపాడు:—

"అంతరూ చదువుకున్నవారి పక్కే మొగ్గుతుంటే మాకు మాత్రం తెలివితేదా"

కసుమూరు:—

"మాలో కొందరికి రంగయ్య బంధువైనా, ప్రపంచమంతా నేల్కొన్నే యీదినాల్లో మేం మాత్రం నిద్రపోతామా. కులబంధుత్వానికి 10 ఓట్లు రంగయ్యకిచ్చి తక్కినవన్నీ విశ్వనాథరావుగారికే. అదిగాక మాతల్లాడిగారి మాటమాకు అనుల్లంఘనీయం"

కాకుటూరు:—

"మాకు ఫారెస్టు ట్రబుల్ హెచ్చు గత పర్యాయము రు 100 లు బందె వదిలించాడులోకాన్ని ఉద్ధరిస్తానన్న వెంగన్న కాబట్టి రంగయ్యకు వాను కార్యం కండ్లనీల్లు తుడస్తామనుకొన్నాం"

దొంతాలి:—

"చెరి సగంచేస్తాం క్షమించాలి"

పడారుపల్లె:—

"మేమూ న్యాయం ప్రక్కనే మొగ్గాలను కొన్నాం"

మన్నారుపాడు:—

"మమ్ముల కట్టె కంపకాడ నిర్బంధిస్తామని రంగయ్యపార్టీ బెదురు పెడుతున్నారు. అయినా రావుగారికే యిచ్చిధర్మబలం చూపాలనుకొన్నాం మాశ్రోత్రియందారుగారి మాటప్రకారం"

ఓగూరుపాడు:—

"ఓట్ల ధర్మాన్ని గూర్చి రామిరెడ్డిగారు బోధించారు ఒక్కఓటుగూడ తప్పకుండా రావుగారికేయిస్తాం"

అంబాపురం:—

"అన్ని ఓట్లు విశ్వనాథరావుగారికే యివ్వ నిర్ణయించుకొన్నాం"

ఆముంచర్ల:—

"మమ్ముల అడుగనే పనిలేదు. విశ్వనాథరావుగారికంటె రంగయ్య ఎక్కువకాదు. యీకాలంలో గూడ జస్టీసువారు మాకండ్లు మూస్తారా? మాకు కళ్ళెట్టు వచ్చిలేదు".

భగవద్గీత-బైబిలు-కొరాను.

(విన్నకోట వెంకటరత్నశర్మ)

(1) గురుశిష్య ప్రశంస.

అర్జునకు తగిన గురువు లభించెను. కృష్ణునకు తగిన శిష్యుడు లభించెను. అవధూత గీతలో శ్లో॥ బాలస్యవా, నిఖిల భోగరతస్యవాపి। మూర్ఖస్య సేవకజనస్య గృహస్థితస్య। యేతద్గురో: కిమపినైవ విచింతనీయం। రత్నం పరిత్య జతి కోప్య శుచౌప్రతిష్ఠ॥ తా॥ లోకంబున నెవ్వ డమేధ్యంబున నుంకునట్టి మేలయిన పదార్థము గ్రహింపక వదలుచున్నాడో, అట్లే, గురువు వేదాంతశాస్త్ర సంపత్తి గలవాడయ్యు, నతడు బాల్యము సమస్త భోగాసక్తి మూర్ఖత్వము, సేవకత్వము, గృహాసక్తి గలిగియుండనేని యతనినొద్ద నుపదేశము చేసికొనరాదు. గురువును శిష్యుని పరీక్షింపనలెను. శ్లో॥ గురుభక్తి విశుద్ధాంతః కరణాయ మహాత్మనే, సమ్యక్ పరీక్ష్యదాతవ్యం మాసం షణ్మాస వత్సరమ్। తా॥ గురుభక్తి పరిశుద్ధహృదయము, గొప్పబుద్ధియు, వివేక విమర్శన జ్ఞానముకలవారైనను, చక్కగా సంవత్సరముగాని, ఆరు మాసములుగాని, ఆఖరు ఒకనెలగాని పరీక్షించి ఉపదేశము చేయవలయును. కావుననే సంపూర్ణ జ్ఞానియు, స్వార్థత్యాగియునైన కృష్ణుడు గురువయ్యెను. అనేక సంవత్సరముల పరిచయముపై, అర్జునున కాతడు బోధించెను.

బైబిలు గురువునుగూర్చి యిట్లు చెప్పుచున్నది:—"నీ వుచితముగా సంపాదించితివి- ఉచితముగా పంచిపెట్టుము"—"గ్రుడ్డివానికి గ్రుడ్డివాడే దారిచూపినచో ఇద్దరును గోతఁబడుదురు"—"మీ వెంట బంగారముగాని, వెండిగాని, యుంచుకొనవద్దు". అనగా గురువు ధనమునకు దూరముగా నుండవలయుననియు, జ్ఞానవంతుడై యుండవలయుననియు పై దాని సారాంశము.

ఇంక కొరానులోచూడుడు. 22 భాగము- 35 అధ్యాయము- 3 విషయము- 18 చరణము "ఒక బరువును మోయుచున్నవాడు మఱియొకబరువును మోయలేడుగద, తానింకొకరి సాయమువేడి తనబరువు తగ్గించుకొనక, ఇతరులబరువు మోయుటకు సాహసించుట న్యాయమా?" ఇందువలన ఏ బరువునులేని స్వేచ్ఛామయుడగు స్వతంత్ర జ్ఞానియే గురుపదమునకు తగునని సూచింపబడినది.

22 భాగము- 36 అధ్యాయము-
21 విషయము- 2 చరణము

"ధనముగాని, పాదపూజలుగాని, కీర్తిగాని, ఏమియు ప్రత్యుపకారము కోరని వానిదగ్గర నుపదేశమందుము. వారే మంచిమార్గమును నీకు చూపగలరు." ఇందువలన ఆశాబంధము లేనివాడే గురువనియు, అట్టివారిదగ్గఱచేరు శిష్యుడే బాగుపడుననియు సూచితము. అర్జునుని వలన కృష్ణునకు కావలసిన దేదియు లేదని స్పష్టము.

పర్లాకిమిడి వార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి.)

మునిసిపాలిటీకి కమీషనరు నియామకం

పర్లాకిమిడి మ్యునిసిపాలిటీకి ఒక కమిషనరును నియమించినట్లు ఆర్డర్లు వచ్చినాయట. అందుపైని శర్మగారు "నేను ఇదివరకు శర్మలలాగు కాకుండా మునిసిపాలిటీకోసం ఎంతో శ్రమపడు తున్నాను. దానికిమెచ్చి రావుసాహెబు బిరుదుకూడా యిచ్చేరు. ఇలా మంచిపనిచేస్తున్నా మునిసిపాలిటీకూడా కమిషనరును వెయ్యడం ఏమి న్యాయం, మునిసిపాలిటీ డబ్బు వృథాఖర్చుతప్ప" అని అన్నారట.

కొన్ని లు ఎలా తన చేతులో మెలుగుతూ యుండో ఆలాగే తనచెప్పు చేతలలో మెలగే కమిషనరును వేయించమని ప్రధానామాత్యుని వద్ద ప్రయత్నము చేస్తారు పర్లాకిమిడి రాజావారని వార్తలు బయలుదేరుచున్నది.

ఇల్లపన్నులు హెచ్చింపు

మునిసిపాలిటీలో ఇళ్లపన్నుల పునర్విమర్శ చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భములలో శర్మగారు రాజవీథికి ఒక మోస్తరుగాను స్థలములవిలువ నిర్ణయించినారని, అందుమీద, "మాకును దొడ్డిపన్ను యీ విధముగా ప్రజలమీద పన్నులు హెచ్చించి రాజావారిమీద పన్ను తీసివేయడానికి వీలులేదు. అందరిని సమానముగా చూడాలని" ఒక కొన్సిలరుగారు శర్మగారికి నోటీసు యిచ్చారని వార్తలు తెలుస్తాయి.

త్రిలింగపత్రిక ధరావతు

ఆక్షేపణీయమగు వ్యాసమును ప్రచురించినందుకై త్రిలింగపత్రిక వద్దనుండి రు 1500 లు ధరావతు ప్రభుత్వమువారు కోరియుండిరి. పత్రికాసంపాదకులగు వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారు విన్నపముపై ధరావతు రద్దుచేయబడెనని తెలియుచున్నది.

* * *

గాంధిగారి ఆహారము

గాంధిగారు ఫలములను తినుటమాని కేవలము ఆకుకూరలతోనే ఆహారము తినుచున్నటుల తెలియుచున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడు మేకపాలను గూడ మానుచుండిరి. మామూలుగా గ్రామస్థులు ఉపయోగించు ఆకుకూరలలో ఎంత బలముండునది పరీక్షించుచున్నారు.

* * *

11 ఏండ్ల బాలిక ఆత్మహత్య.

నిపాడ్ తాలూకాయందలి లకగోన్ గ్రామములో హాక్‌షీయను 11 యేండ్ల బాలికను 50 సంవత్సరములు దాటిన ముసలివానికిచ్చి వివాహముచేయ తండ్రి యేర్పాటులుచేయగా, బాలిక ఆటంకముచెప్పిన నిష్ప్రయోజనమని బాలిక ఒక రాత్రి బావిలోదూకి ప్రాణములు విడచెను.

* * *

బంగారు ఎగుమతి.

యూరోపు అమెరికా ఖండములకు 24 తేదిరు 2,25,54,382 లు విలువగల బంగారు కడ్డీలు యెగుమతి చేయబడినవి.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుదాసువీధి, మదరాసు

అభివృద్ధి

చేరినవ్యాపారము	రు. 27,00,000
పూర్తిచేసిన వ్యాపారము ...	,, 20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,, 2,00,000
గవర్నమెంటు హామీలపెట్టుబడి	,, 95,000
చెల్లించిన క్లయములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,, 2,50,000

" కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు "
అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు.

నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు యూనియన్‌వారి ప్రకటన.

ఫిక్సుడ్ డిపాజిటు తీసుకొనెదము. సంవత్సరమునకు 100-కి రు 3 లు వడ్డీ ప్రకృతము వక సంవత్సరపు డిపాజిట్లే గైకొనెదము. ఇతరవివరములు మాయొద్ద కనుగొనవచ్చును.

కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకి కార్యాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.
28—8—35

కె. కృష్ణరావు,
కార్యదర్శి.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కుప్పించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేతక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు వాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వమంతయు కలుగజేసి, నూతనశక్తి ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్దసీసా రు 3—4—0.
చిన్న సీసా రు 1—12—0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము
పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు.

పామూరు ఎస్టేటు శిస్తులు.

మిరియం, జనుముకు గొర్రు 1 కి రు 50-0-0

చెఱుకు, ఆకుతోట, పసుపు, పొగాకు, ఈపైర్లకు గొర్రు 1 కి } రు 100

ఈమాదిరి శిస్తులుంటే పై పైర్లు పెట్టుకొని రైతు జీవించగలడా? ఏకాలం నాటో జమీందార్లు గ్రామాలమీద బడి దోచుకునే సందర్భంలో ఏర్పరచిన శిస్తులు నేడుకూడ చలాయించాలసిందేనా?

రైతులు కండ్లు తెరుచుకొని శాసన సభా ఎన్నికల్లో రైతు ప్రతినిధుల నెన్నుకొంటే న్యాయమైన శిస్తులు నిర్ణయం కాగలవు. లేక ఇదివరకువలెనే కండ్లు మూసుకుంటే "నదీనాం సాగరం గతి" అన్నట్లవుతుంది.

—పామూరు రైతు.

తాడిమేడు రైతుగోల

నేను నెం 185 వ పట్టా మాగాణిలో కొంత భూమి యిప్పటికి షుమారు 10 సంవత్సరాలు నాడు యితరులకు విక్రయించినాను. అది మొదలు నేను చెల్లించవలసిన శిస్తు పూర్తిగా చెల్లించుచున్నాను. సదరు విక్రియం దారువల్ల యిప్పటి వరకు వసూలుచేయక ఎస్టేటువారు ఇప్పుడు నామీద దావాచేసినారు. ఈలాటి విషయములలో తాలూకా అధికారులైన తగినశ్రద్ధ పుచ్చుకొనుటలేదు. ఎస్టేటువారు పట్టా ట్రాన్సుఫర్ల విషయంలో ఉదాసీనం వహించడంవల్ల ఈచిక్కు కల్పిస్తున్నది. శిస్తు చెల్లించిన వారికెట్టికి ఈలాటి అబండాలు రాకుండా జమీందారుగారు అనుగ్రహించాలె.

చెంచురామిశెట్టి

అల్లూరు ఆసుపత్రి

మా యాసుపత్రి గోల పత్రికల కెక్కవలసి వచ్చింది. పాపం రత్నమ్మ ఆనాటినుండి భయభక్తులతో నడుస్తున్నది. కాని కత్తుల సుబ్బమ్మగారి చరిత్ర మిక్కుటంగా ఉంది. వచ్చిన రోగులగతి విచారించరు. నియమించిన చికిత్స చేయరు. డాక్టరుగారికి చెప్పుకుంటె లాభం లేదు. వారంతా ఒకటే. ఇక్కడ జరిగేగోలంతా జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారి చెవులకూడా ఎక్కేఉంటుంది. ఈ ఆసుపత్రిలో ఇక్కడే మంటు వార్డు కూడ వుంది. ఈ సుబ్బమ్మగారు రాత్రి డ్యూటీకివస్తే దీపం వుంచరు. అడిగితే తిట్టుతుంది. ప్రస్తుత ఆసుపత్రుల అవస్థ వాలకట్టి చూస్తే స్త్రీలకంటె పురుషులనే నిర్ణయిస్తే బాగని మాయూహ. బోర్డువారి డబ్బు వృధాయగుచున్నదేకాని రోగులకు ఉపకరించడం లేదు. ఈ నెల 16 తేది జరిగిన గోల గోవిందరెడ్డి గారిదాకా పొయ్యేఉంటుంది. కాబట్టే ఈ యమ్మగారిని మార్పు చేయిస్తే బాగుంటుంది. ఇంతకంటే వ్రాయతగిన విషయాలు లేవు.

—పురవాసి.

మల్లాం రైతుల దుర్భర కష్టాలు

15 వేలు తెచ్చే చెరువుకు తూములేవు

మల్లాం, తాలూకాలో ముఖ్యగ్రామం. ఈ చెరువుక్రింద షుమారు సం॥ 1కి ఎస్టేటువారికి 15 వేలు ఆదాయం వస్తుంది. ఇది 30 ఏండ్లు గా చెరువుకు రిపేరులేదు. తూములులేవు. సరియగు కట్టలులేవు. పొలములకు అవసరమగు నీరును చెరువుకట్ట తెగగొట్టి తీసుకోవలెను. ఈ తెగగొట్టుటలో చాలా ప్రమాదము కద్దు. ఏమాత్రము పొరపాటైనను గండిపడిన నీరంతయు పోవును. వర్షాకాలము గ్రామస్థులందరు తట్టలు నెత్తిన పెట్టుకొని అమితి చేయవలెను. 6 సంత్సరివానలు పోయినాను. క్రింది అధికారులకు లెక్కలేదు. ఎవరుగాని ఈగోడు వినరు. పైవారికి ఓట్లనాడు తప్ప తక్కిన రోజులలో యిక్కడ ఏమిపని? ఈ కారణముతో రైతుల కష్టములు చెప్పనలవి కాదు. చెప్పుకుంటే దిక్కులేదు. వచ్చే అధికారులకు వారి లాభనష్టాల పనేగాని రైతు బాగోగులతో వారికేమిపని. ఈవూరులో ప్రథమంలో జమీన్ రైతు మహాసభ జరిపినప్పుడు లెవల్ పెట్టెలు మాకుచూపి రిపేరు ప్రారంభిస్తామన్నారు. చట్టప్రకారం మేముకలెక్టరువద్ద పిటీషను పెట్టి చేసుకొనుటకు మాకు తెలిసియు పూర్వమునుండి ఎస్టేటుతోగల సంబంధాల తెంచుకోలేక దేవులాడుతున్నాము. కుమారరాజాగారో, సెకండు ప్రిన్సుగారో మాగోడు తీరుస్తారా?

—మల్లాం రైతు

కోవూరు

ఈగ్రామములో నూతనముగా నిర్మింపబడిన క్లబ్ భవనమునందు శ్రీకృష్ణ జన్మదినోత్సవమతి వైభవముగ జరుపబడెను. తే 21—8—35 ది ఉదయము శ్రీకృష్ణభగవానులకు పూజాదికములు జరుపబడి సాయంకాలమువరకు ప్రసాదములు పంచబడినవి. తే 22-8-35 ది సాయంకాలము. మ-రా-రా-శ్రీ, టి. వి. శివరామయ్య పంతులు. బి. ఎ, బి. ఎల్., గారి అధిపత్యమున గొప్పసభ జరిగెను. సుమారు రెండువందలకు పైగా చుట్టుప్రక్కల గ్రామముల నుండికూడ జనులు వచ్చియుండిరి. 'భగవద్గీతా- బైబిల్- కొరాను' గ్రంథకర్తయగు బ్రహ్మశ్రీ విన్నకోట వెంకటరత్నం శర్మగారు శ్రీ కృష్ణావతారతత్వమును గురించి మనోరంజకముగ నుపన్యసించిరి

పిమ్మట సత్యానందస్వాముల వారున్ను తత్వ [illegible] నిమగ్నించుచూ శ్రీ రమణ మహర్షిగారి యందలి యుదాహరణములకొన్నిటిని వాక్రుచ్చిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు వైరాగ్యపన్యాసకులు చెప్పినదానిని చక్కగ విమర్శించుచు. శ్రీ కృష్ణావతార తత్వము చాలదురూహ్యమైనదనియు దానిపరిశోధన యింకను జరుగుచున్నదనియు, తత్వార్థము గ్రహించలేని సామాన్య జనులంతయు ఇట్టి జన్మదినోత్సవములందైనను భక్తిచేత భగవంతుని ప్రార్థించి తరింప ప్రయత్నించవలసినదనియు మొదలగు సంగతులను చెప్పిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకులకును అచ్చటికేతెంచినవారికిని వందన సమర్పణతో సభ ముగిసెను.

—పురవాసి.

మూలవ్యాధి.

బవాసిర్ భంఘుర్ చిరకాలమునుండియున్న వ్యాధిగాని, క్రొత్తదిగాని, ఎట్టిస్థితిలో యున్నను నొప్పి, దిల, మొలలు, మంటబాధలను మొదటి పూటలోనే నివారణజేయును. ఆపరేషను లేక 3 రోజులలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచో సొమ్మువాపసు ఇవ్వబడును. వెల రూ. 2.

చెవుడు.

మా "బహిరోషిఫస్" తైలము చెవి బాధలకు ఆమోఘమయినది. చెవుడు చెవిలోపీపు, చీము కారుట, పోటు దురద, పుండ్లుమొదలగు వాటిని శీఘ్రముగ పోగొట్టును. వేలకొలది చెవిటివారు యీయౌషధముచే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యెడల సొమ్ముతిరిగి యివ్వబడును. వెల రూ 2.

శక్తి సుధా కార్యాలయం, కుంభార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

రతిమాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

ఇందు రస విషాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వతముమూలికలితో గొప్ప యోగీశ్వరువద్ద గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండచేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి లేపనశక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రభిక్ష పెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సందేహించక వాడిచూడుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయివలెచేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో గవ్వనకైపనికిరావు. మాచెడకేల శాస్త్రవ్రాయము.

డాక్టరు ఎ. సాంబమూర్తి. చికాకోలు.

60 మాత్రలు 5-0-0
శాంపిల్కు 80 మాత్రలు రు. 8-0-0

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

డాక్టర్ టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు.

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలపాలిటి వర ప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు

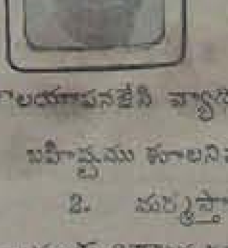

ఈ స్పెసిఫిక్స్ ఎందరో స్త్రీలు బహుఇష్టముతో నుపయోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుకూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపికముగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృధా కాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధిచెందింపకుడు.

బహిష్టము శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముపోవుచూ దానిచే గలుగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

3. ప్రసవ కాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 రోజులు ముందునుంచి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము గలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినమును పూర్తిగా పోగొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైనుదాహరించిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోష్టుద్వార తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా ఛార్జిచేయబడును. ఔషధములతోకూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పత్యములున్నూ వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్ యల్. ఎచ్. యం. యస్.(హోమియోపతి)
అధ్యక్షుం వారివీధి, నెల్లూరు.

తిరుమూరు గ్రామ రైతుల కష్టములు.

మా గ్రామం ఇనాంగా రాజా (జమీ) గా వుంటూవుండినది. యీ సర్వభూములలో ఇనాంగా పాలుకు లాయికుగాని చవిటిగానిమెట్ట ప్రదేశము విస్తీర్ణమునకు పైగానున్న పోరుభూమి పసలలో గానున్నా వుంటూవున్నవి. రాజా గారు మావల్ల మహామ్యాలు కాలములో దస్తగవుండి శిస్తులు చేయించి ఫసలుకుప్పలుకు పదింపి కొలతీసుకుంటూవచ్చినారు. అట్టి గ్రామమును ఫ 1338 ఫసీ లగాయతు పట్టాబందిచేసుకోమని మమ్ములను గ్రీంచింపగా మేము శిస్తులు చెల్లించచాలమని కోరుగానే వుండవలని చెప్పినాము. అందుకు ఒకటి రెండు మూడు యకరములు భూమిని పక్కలో పంపాలించుకొన్న చిల్లరైతులను పంజాయిషీ పాది లోపలమొదని కొంతకాలమువల్ల ఫ ద ని ఫసలీల ధాన్యం మస్తుగా కొలుచుకొన్నారు. కోర్టువారలవల్ల యధాప్రకారం కుప్పలుపహా నాలుచేయించి కొలతీసుకొన్నారు. ఫ 1339 ఫసీకి యీ వన్నీరికిరైతులను యధాప్రకారము వారిదవాలుతో కుప్పలు చేశారు. సదరు కుప్పలను పకాలముకుదు, నరిపించక మమ్ములను పట్టా బందికి వొప్పుకోమని నిర్బంధించుతూ ఫ 1840 ఫసీ మహామ్యాలుకాయి మించేవరకు నరిపించక మాకుచాలా నష్టకష్టములు కలుగచేసి కొన్ని కుప్పలు స్వల్పధాన్యం అయిపిమ్మట యిరికలో వుంటూవుండిన శ్రీరివాజ సుబ్బారావుగారు గారువచ్చి య 1-కి పరాపరి 1½ తూము ధాన్యము కొలవమని తీర్మానించి కుప్పలు చూపాయీనపరచి మావల్ల ధాన్యంక్రయము తీసుకొని రశీదులు యిచ్చినారు. ఫ 1840 ఫసీ మహానాలకు మాకు జమాకులు పంపక మమ్ములను పట్టా బందిచేసుకోమని నిర్బంధంచేస్తూ పనులచాలా నష్టపరచినారు. వసూలుకాలంలో శ్రీ పేష్కారు వచ్చి లోగడఫసలీ ప్రకారం శిస్తుకట్టమని మమ్ముల నిర్బంధనచేసి వసూలుచెల్లించుకొన్నారు. యీప్రకారం మాకు యేతీర్మానము చేయక 1842 ఫసలీవరకు మాజామాఖీగా వసూలుచేయక చెల్లించుకొంటూవచ్చి 1842 ఫసలీ ఆఖరులో మూడు ఫసలీలకు మా గ్రామ మొత్తం రయితులు మీద య 1-కి చవిటిగాని మెట్టునహా రు 7-8-0 లు వంతున లెక్కచేసి వడ్డీకట్టి గూడూరు సబ్‌కలెక్టరువారి కోర్టులో దావాలుచేసినారు. అంతట మేము వ్యవహారించలేక బీదరయితులము అయినందున్నయెన్నిరోమాట్ల వెంకటగిర్కి నాయుడుపేట వగయిరాలకుపోయి రాజా గారితోనున్నా దివాంజీవగైరాలుతోనున్నా మాకష్టములు చెప్పుకొనగా మాయొక్క క్షేమమునుకోరక వ్యవహారమే జరుపవలసినట్లు నిర్ధారణచేసుకొన్నారు. అంతట బీదరయితులమైన మేముయెన్నియో కష్టములుబడి దావాజరిగ్ని ఆరు ఏడుమాసములకు అన్నదావా చేసుకొన్నాము. యిప్పుడు వాయిదాలుతో విచారణ జరుగుచూవున్నది. యింతటనయినా మా రయితులమొరను ఆలకించి మేముజీవించేలాగు గమనించి సదరుకేసులను తీర్మానించిన యెడల మేము యింతటనైనా మీకు రైతులముగావుండగలము లేని యెడల యేదో ఒక వూరికిపోవలసినట్లు ఏర్పడుచున్నది. గనుక సదరు కేసులను తీర్మానించుతూ పూర్వీకపద్ధతిప్రకారం మాగ్రామమును కోరుచపుగా వుంచవలసినదిగా ప్రార్థించుచూవున్నాము.

యేకొల్లు కోటయ్య శెట్టి,
పి. మనోహరం శెట్టి,
గండవరం పుల్లారెడ్డి,
పి. రామకృష్ణయ్య శెట్టి,
వల్లూరు తాలూకా తిరుమూరు గ్రామం.

కల్లూరు వార్తలు

సెటిలుమెంటు ఆఫీసరువారిరాక

రైతుల మొఱ

మా గ్రామమునకు సెటిలుమెంటు ఆఫీసరు వారు యీ నెల తే 15 ది వుదయం దయచేసిరి. వీరి రాకనుగూర్చి గ్రామములో లోగడ రాత్రి దండోరా వేయబడినది. గ్రామరైతులు తమ తమ కష్టసుఖములను గురించి చెప్పుకొనుటకై శ్రీ వారివద్దకు వెళ్లిరి. గ్రామ చెరువులను మాదిరి త్రోవలో కొన్ని నెంబర్ల భూముల మట్టిని తనిఖీ చూచిరి కొందరు రైతుల ప్రత్యేక ప్రార్థనమీద. మాదిరి కొన్ని నెంబర్ల భూములకు యిప్పుడుండే రేట్లు చాలా యెక్కువనియె అభిప్రాయమిచ్చిరి గత 60 ఏండ్లనాటి సెటిల్ మెంటు నిర్ణయము అనియును అప్పట్లో యేవోకొన్ని ప్రత్యేక కారణములచే యీ హెచ్చురేట్లు విధించియుండురనియును ప్రస్తుతం సర్కారువారు రేట్లను తగ్గించరనియును, వృద్ధిచేయుటకు తలపెట్టియున్నారనియును చేయకతప్పదనియును, సకారణముగ కొంతదూరము రైతులకు వుపన్యసించిరి. రైతులు ప్రస్తుతములోనుండు రేట్లు చాల హెచ్చుఅనియును వీటినే చెల్లించజాలక రైతు కృశించిపోయి యున్నాడనియును, భూములు నిర్వీర్యములై ఫలితములు తగ్గిపోవుచున్నవనియును ధరలు పడిపోయినవనియును ప్రస్తుతము అమలులో నుండు రేట్లతో శాశ్వత శిస్తు నిర్ణయ విధానము అమలులోనికి తెచ్చుటకు శిఫారసు చేయవలసినదను కేసులకు సంగతుల చెప్పుకొనుచు నొకఅర్జీని 40 మంది చేవ్రాళ్లతో దాఖలుచేసిరి.

కలుకున్న మాకు యకరములు భూమివల్ల జీవనం జరుగక చిల్లరఅంగడిని పెట్టుకొని కాలక్షేపము చేయుచున్న మా గ్రామరైతు నొకని పట్టుకొని అతని నిత్యజీవనమునుగూర్చి శ్రీవారు చతురతగ చాలదూరము ప్రశ్నించిరి. కాని అతను చెప్పుకొనిన జవాబులను ఖండించుటకు వీలుకలుగమి కాబోలు నిరుత్తరులై శ్రీవారు 9 గంటలకే కారులో సదిరోహించి కలువాయి మార్గముపట్టిరి. మాగ్రామ మజరాలగు రాజుపాలెం, వెంకటరెడ్డిపల్లి గ్రామములలోని వాస్తవముగు పేదరైతులు ఆఫీసరువారి రాకనుగూర్చి ఆ గ్రామములో దండోరా మా గ్రామాధికార్లు పంపని కారణముచే వారు తమ కష్టనిష్ఠూరములను చెప్పుకొనుటకు రాజాలకపోయిరి.

ఒక విలేఖరి.

రోజుకు 1 లక్ష 50 వేలు

గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై భారత ప్రభుత్వమువారిచే యొసగబడిన 14 లక్షలలో రోడ్ల యభివృద్ధికై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచే రు 1,50,000 లు మంజూరు చేయబడెను. యూనియనులు కాని పంచాయతీబోర్డుల అధికారమునున్న ప్రాంతములలో ఖర్చుచేయుటకు ఈ మొత్తము లోకల్ బోర్డుల యొక్కయు, మునిసిపాలిటీల యొక్కయు ఇన్‌స్పెక్టరుపరము చేయబడినది. సాధ్యమైనంతవరకు రాష్ట్రములో నన్నిప్రాంతములకు ఈ మొత్తము చెందవలెను. ఈరోడ్లు జూబిలీ రోడ్లని పిలువబడవలెనని ప్రభుత్వమువారి యభిమతము.

* * *

చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు

ఇండియా దేశములో 188 చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు కలవు.

క్వెట్టా భూకంపము ఫిల్ము నిషేధింపబడుట

లాహోరు నేషనల్ టాకీస్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన "క్వెట్టాభూకంపము" అను ఫిల్మును ఢిల్లీరాష్ట్రములో నిషేధించుచు చీఫ్ కమీషనరుగారు ప్రకటన గావించిరి.

మునిసిపల్ ద్రవ్యము: ప్రభుత్వమువారి ఉత్తర్వు

ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము పొందని రాజ సార్వభౌమ దంపతుల చిత్రపటములు, విగ్రహములు, తప్ప తక్కిన చిత్రపటములు, విగ్రహములు ఊరుపులపై మునిసిపల్ ద్రవ్యమునుండి ఖర్చుచేయరాదని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వులు గావించియున్నారు.

1935 ఫోర్డు V. 8 కారులు ట్రక్కులు.

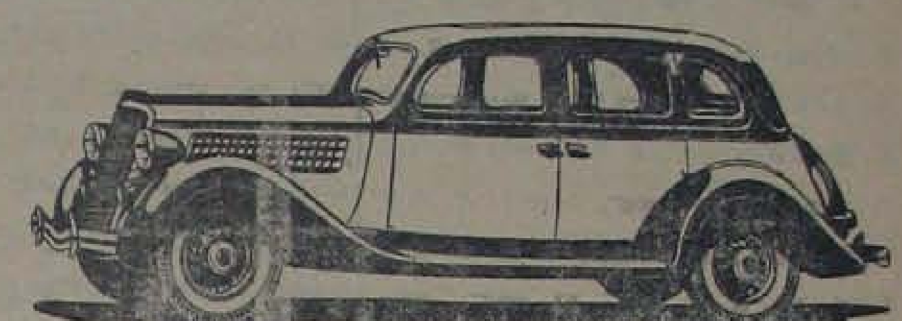

నవీన పద్ధతులతో అమర్చబడి, తక్కువ ఖర్చుతో పరుగెత్తు ఫోర్డు V. 8. మోటారు కారులనుకొని లాభము పొందుడు.

పూర్తి వివరములకు నెల్లూరు ఏజెంట్లు,
ఎ. రాఘవయ్య అండ్ సన్స్,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమందు నాడీపరీక్షయందు ప్రఖ్యాతియు, స్వర్ణపతక బహుమానములను బడసిన

డాక్టర్. సి. ఎ. కె. చార్యగారి

ధాతుబల:—ఇంద్రియ పటుత్వమును, మంచి ఉత్సాహశక్తిని కలిగించును.
6 ఔన్సుల సీసా రు 1—8—0.

తాపగళ:—సర్వ జ్వరములను త్వరలో కుదుర్చుటయందు అమూల్యమైనది.
80 మాత్రలుసీసా రు 1—4—0.

శూల గజకేసరి:—దీర్ఘములగు కడుపునొప్పి వ్యాధులచే కృశించువారలకు త్వరలో ఆరోగ్యమును చేకూర్చునది.
80 మాత్రల సీసా రు 8—4—0.

ది. తిరుమల ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి,
చిలకపాడు, ముద్దులూరుపోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

అత్యాశ్చర్య కుష్ఠరోగ నిర్మూలిని. (రిజిష్టర్డు)

గురియందు లేదని ఋజువు చేయువారికి రు 1000లు బహుమానము. 20 వ శతాబ్దము యొక్క క్రొత్త వింత. 18 రకముల [illegible] యేస్థితిలో ఎంత కాలమునుండి జీర్ణించియున్నను గ్యారంటుగా బాగుచేయుదుము. వేలకొలది రోగులు బాగుపడిరి. డాక్టర్లు కుష్ఠులపాలిటి కల్పతరువని సర్టిఫై చేయుచున్నారు.

డాక్టరు వి. యస్. శేషన్ యమ్.బి.హెచ్., యమ్.డి. చర్మరోగ చికిత్సా నిపుణులు, సేలం, యీ క్రిందివిధముగా వ్రాయుచున్నారు.

"లక్ష్మి అండు కంపెనీవారి అత్యాశ్చర్య కుష్ఠరోగ నిర్మూలిని అను ఔషధమును నా కుష్ఠురోగులకు వాడితిని. 30 దినములలో అద్భుతముగ గుణమిచ్చినది. ఆ మందువలన కుష్ఠురోగము పోయినపిమ్మట రోగి రక్తము పరీక్షచేయగా కుష్ఠు క్రిములేమియులేవు. లక్ష్మిఅండు కంపెనీవారి మందు యిప్పటికాలపు మందులన్నిటిలోకి మిన్నయని సర్టిఫై చేయుచున్నాను."

పూర్తి వివరములకును, మా కేట్లాగునకును యీ దిగువ అడ్రసుకు వ్రాయుడు.

లక్ష్మి అండు కంపెని. (రిజిష్టర్డు.)
కుష్ఠరోగ చికిత్సా నిపుణులు.
వాల్తేరు ఆర్. యస్. పోస్టు.

డిలిమిటేషను కమిటీ తీర్పులు.

ప్రభుత్వాభిప్రాయములు.

మదరాసురాష్ట్రీయ డిలిమిటేషన్ కమిటీకి, పూర్వము మంత్రిగానుండిన యస్. ముత్తయ్య మొదలియార్ గారి యధ్యక్షతక్రింద యీదిగువ చేర్చబడిన సభ్యులను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి.

1. ఖాన్ బహదూర్ యాహ్యాలిసాహెబుబహదూర్ 2. సర్ మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులు 3. సర్ ఎ. పి. పాత్రో, 4. డాక్టర్ పి. సుబ్బరాయన్, 5. డేనియల్ థామస్, 6. కే. పి. రామన్ మీనన్ 7. రావుసాహెబు యన్. శివరాజ్ 8. ముత్తా వెంకటసుబ్బారావు పలీమణి, 9. టి. జె. రూథర్ ఫర్డు, 10. జి. టి. బోగ్, 11. యన్. రంగనాథం, 12. దివాన్ బహదూర్ ఎ. రామస్వామిమొదలియార్, 13. ఎ. రంగనాథ మొదలియార్ గార్లు.

వీరుగాక ముసల్మానులకు క్రైస్తవులకు షెడ్యూల్డు తరగతులకు స్త్రీలకు ప్రత్యేకమైన సబ్ కమిటీలు నిర్ణీతమాయెను. జి. టి. బోగ్ ఐ. సి. యస్. సదరు కమిటీకి సెక్రటరి.

లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీకిగా నిర్ణయింపబడిన 215 స్థానములలో మహమ్మదీయులకు క్రైస్తవులకు ఇతర సంస్థలకు పోగా 152 స్థానములు నిలిచెను. వానిలో 30 స్థానములు షెడ్యూల్డు తరగతులకును 6 స్థానములు స్త్రీలకు పోగా మిగత 116 స్థానములలో 14 గింటిని పట్టణములకు (Urban) నిర్ణయించగా మిగత 102 స్థానములను జిల్లాలమీద పంచిపెట్టిరి. ఒక్కొక్క రివిన్యూడివిజన్ ఒక్కొక్క కాన్‌స్టిట్యుయన్సీక్రింద యేర్పరుచుకొని 46 ఏక సభ్యస్థానములుగను, 26 షెడ్యూల్డు తరగతులతోకూడిన ద్విసభ్యస్థానములుగను కొదవ 8 షెడ్యూల్డు తరగతులు లేని ద్విసభ్యస్థానములుగను 2 త్రిసభ్యస్థానములుగను అందులో ఒక్కొక్క షెడ్యూల్డు తరగతి స్థానముతో ఏర్పాటు కావింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు దానిని సవరించి అన్నిటిని ఏకసభ్యస్థానములుగనే నిర్ణయించవలసినట్లు తమఅభిప్రాయమును ప్రకటించిరి.

పట్టణములకు (Urban seats) మదరాసు నగరమునకు 4 ను, తదితర మునిసిపాలిటీల నన్నిటిని 10 గ్రూపులుగ జేసి ఒక్కొక్క గ్రూపుకు ఒక్కొక్క స్థానమును నిర్ణయించిరి. ప్రభుత్వము వారు దాని నొప్పుకోనక ఒక్కొక్క జిల్లాలోనుండు మునిసిపాలటీలను ఒకటిగా జేసి 10 స్థానములను 10 జిల్లాలలో ఏర్పాటుచేయుటను సూచించిరి. అనగా (1) విశాఖపట్టణము, విజయనగరము, (2) కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, (3) బెజవాడ, బందరు. (4) గుంటూరు, తెనాలి, (5) శ్రీరంగం, తిరుచునాపల్లి, (6) మధుర (7) తిరునల్వేలి, పాలంకోట, తూత్తుకుడి, (8) సేలం, (9) కోయంబుత్తూరు, యీరోడ్, (10) కాలికట్టు, పాలఘాట్.

షెడ్యూల్డు తరగతులలోనుండి మొదటి ఎలక్షనులో నర్హులయిన అభ్యర్థులు ముఖ్య ఎలక్షను అయ్యేంతవరకు విత్‌డ్రా చేసుకొనుటకు వీలుండకూడదని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. మదరాసు నగరమున షెడ్యూల్డు తరగతులకు 2 స్థానముల రిజర్వు చేసియుండగా ప్రభుత్వము 2 అనవసరమని ఒకటి పోరు అర్కాటుజిల్లాకు మార్చిరి. కమిటీవారి పంపకము జిల్లావారిగా యీ విధముగానున్నది.

జిల్లా	స్థానములు	షె. స్థా
విశాఖపట్టణము ఒరిస్సాలో కలుపగా మిగిలిన గంజాము.	9	1
తూర్పుగోదావరి	6	2
పశ్చిమగోదావరి	5	1
కృష్ణా	4	1
గుంటూరు	5	1
నెల్లూరు	5	1
కావలి రివిన్యూడివిజన్	1	
నెల్లూరు	1	
గూడూరు	2	1
కందుకూరు	1	
కడప	3	1
అనంతపూరు	4	1
బళ్లారి	3	1
కర్నూలు	3	1
చిత్తూరు	5	1
చెంగల్పట్టు	6	2
ఉత్తర ఆర్కాటు	7	2
దక్షిణ ఆర్కాటు	7	1
తంజావూరు	7	2
తిరుచునాపల్లి	6	1
మధుర	6	1
రామనాథు	5	1
తిరునల్వేలి	5	1
కోయంబుత్తూరు	8	1
నీలగిరి	1	
సేలం	8	1
దక్షిణ కన్నడం	4	1
మలబారు	8	1

కార్మిక ప్రాతినిధ్యమునకు వాణిజ్యసంఘములు (Trade Unions) సంస్థలుగ నిర్ణయించవలెనని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. రాష్ట్రములోనుండెడు రైల్వేపనివారల కందరికి ఒక స్థానము నీయవలయుననియు తక్కిన రెండు రెండు విభాగములుగ విభాగించి కర్మాగారములు కార్మికులు ఎక్కువగానుండు ప్రదేశములు అవిచ్ఛిన్నములలోనికొచ్చునట్లు చేయవలయునని వారిసూచన. యూరోపియన్లు, ఆంగ్లోఇండియన్లు, యూరోపియన్, వాణిజ్యము, ప్లాంటేషన్ గురించి కమిటీవారు చెప్పిన సూచనలను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిరి. హైందవ వాణిజ్య సంస్థలనుగురించి దక్షిణఇండియా ఛేంబరు అఫ్ కామర్సు, నాటుకోటి నగరత్తార్ సంఘము రెండిటిని ఒకటిగా కలిపి 2 సభ్యులను ఎన్నుకొనునట్లు, దీనికే ఆంధ్రాఛేంబరు అఫ్ కామర్సునుగూడ జంటించునట్లు అభిప్రాయపడిరి.

విశ్వవిద్యాలయము సంస్థకు ఒక స్థానము నిర్ణయించి దానికిఓటర్లు సెనెటుమెంబర్లుగా నుండవలసినదని కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. ప్రభుత్వమందుల కంగీకరించిరి.

లార్డుహామండ్ గారి అధ్యక్షతక్రింద సెంట్రల్ డిలిమిటేషను కమిటీ అక్టోబరు మాసములో ఏర్పడును. ప్రస్తుతపు మదరాసు హైకోర్టు ఛీఫ్‌జస్టిసు ముత్తా వెంకటసుబ్బారావుగారును లాహోరు హైకోర్టు జస్టిసు డిన్ మహమ్మదుగారును సభ్యులు. మద్దరితోకలసిన యీసభకు రాష్ట్రీయ కమిటీలు సహాయపడును. ఆకమిటీవారి తీర్మానములే కడపటి తీర్మానముగ ప్రభుత్వమువారు గమనింతురు.

మదన్ థియేటర్సు, లిమిటెడ్, కలకత్తా వారి రాణి - ప్రమీల త్వరలో వచ్చుచున్నది.

తేది ఎదురుచూడుడు !! త్వరలో తప్పక ప్రదర్శింపబడును. తేది ఎదురుచూడుడు !!

ది న్యూ టాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

ముద్దులొలుకు క్రొత్త హాలులో

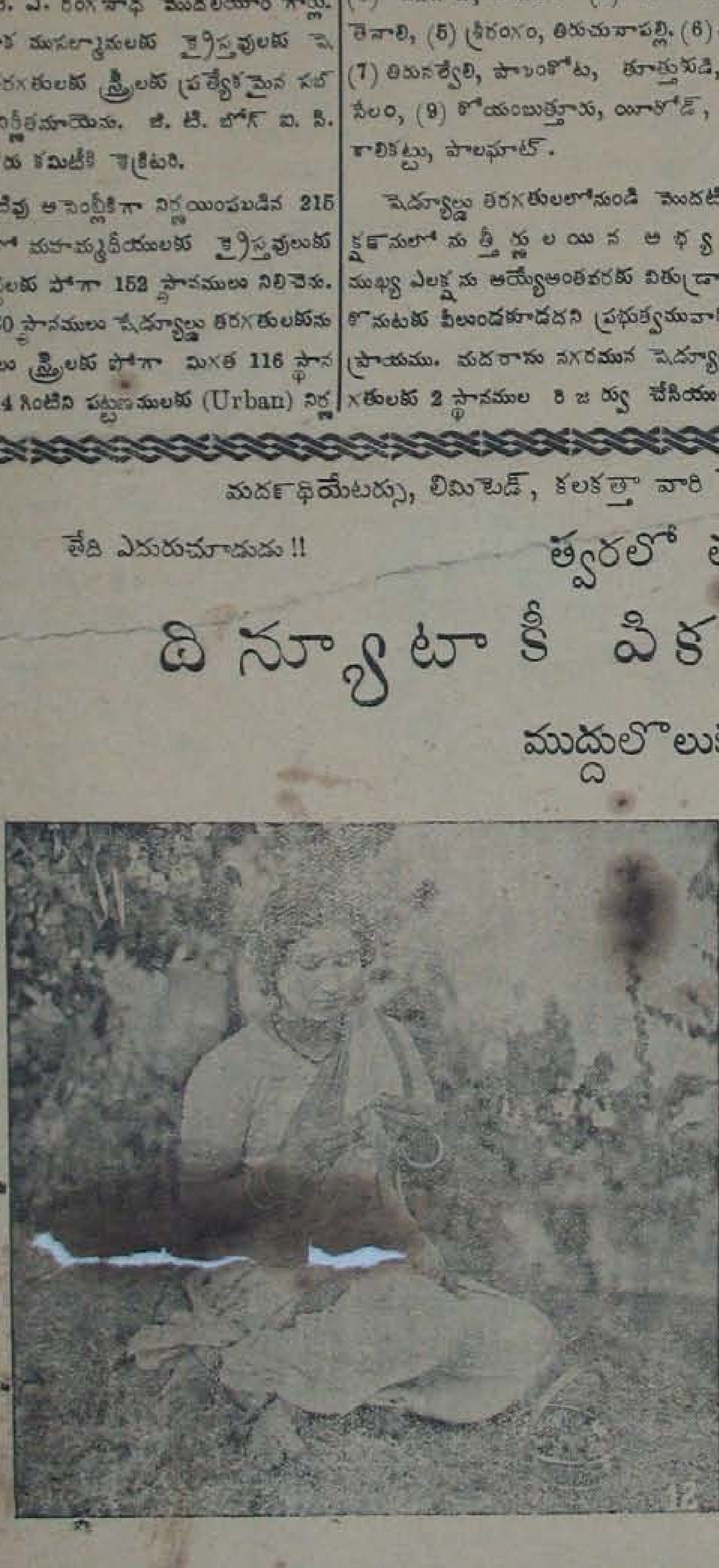

కలకత్తా అరోరా ఫిలిం కార్పొరేషన వారిచే తయారుచేయబడిన

తెనుగులో మాట్లాడే గొప్ప ఫిలిం

SATI-ANASUYA

సతీ అనసూయ

త్వరలో ప్రదర్శింపబడును.

నీతిదాయకమగు కథ ! కథకు తగిన తెచ్చిన నటులు!!

తుంగల చలపతిరావు

యస్. పి. లక్ష్మణస్వామి.

యం. గోపాలరావు.

యస్. కృష్ణమాచారి.

మిస్. డి. కోటిరత్నం

డి. లీలాకుమారి.

డి. వెంకుబాయి.

రంగపుష్ప చిత్ర

నేత్ర పర్వమొనర్చు చక్కని దృశ్యములు !

మొదలగు పేరుపొందిన నటకులు ఇందు పాల్గొనియున్నారు.

మృదుమధురమగు పాటలు ! కోకిల గానమును ధిక్కరించు గానము ! హాయిగొల్పుపాటలు ! అమృతబిందువులవంటి మాటలు!

టి. బాబురావు, మేనేజరు.

యస్. అహమ్మద్ ఖాన్, ప్రొప్రయిటరు.

Printer, Publisher, and Editor—N. Venkatrama Naidu – ZaminRyot Press, Gandhi Chowk, Nellore.